

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-RM

Onderwerp

Rapportage afwegingskader coronacrisis instellingen

1- Notagegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2020-001499	☒ B & W	08-09-2020
Datum	31-08-2020	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
12 Bedrijfsvoering		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Grijsen		- Burgemeester	- Weth. Grijsen
		- Weth. De Geest	- Weth. Verhaar
		- Weth. Walder	- Weth. Rorink

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	08-09-2020
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
regiemanager	02-09-2020	☐ adj.secr.	--
wethouder	02-09-2020	☒ gem.secr.	02-09-2020
		BIS Openbaar	
		Status	Definitief 2020-09-09

Bijlagen

- Rapportage afwegingskader coronacrisis instellingen

B & W d.d.: 08-09-2020

Besloten wordt:

- 1 De rapportage afwegingskader coronacrisis instellingen voorlopig vast te stellen;
- 2 De rapportage aan te bieden aan de Raad - als bijlage bij raadsmededeling 2020-001516 Update Corona - en de Raad te verzoeken wensen en bedenkingen mee te geven;
- 3 De nota en het besluit openbaar te maken.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

Kennisgeving (publicatie) conform Awb	Nee
Bekendmaking conform Awb	Nee

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

Vanuit de gemeente is gewerkt aan de aanpak van de gevolgen en effecten van de coronacrisis. Er is een gemeentelijk beleidsteam (GBT) geweest dat ondersteund werd door een actiecentrum.

In de eerste periode heeft het college aanvullend diverse besluiten genomen om de eerste weken voor ondernemers en instellingen te helpen overbruggen. Op 6 mei is het stappenplan van het Rijk voor versoepeling van de lock-down bekend geworden. Alle genomen compenserende en steunmaatregelen gaan ver, maar het kan zijn dat instellingen/ organisaties het hiermee niet gaan redden. Omdat er ook vragen zijn voor de iets langere termijn, is het belangrijk in kaart te brengen welke lijn we als gemeente willen volgen.

De rapportage bevat een afwegingskader dat we willen hanteren om deze situaties te beoordelen. Deze rapportage richt zich op de instellingen die gelieerd zijn aan de gemeente (subsidie relatie of verbonden partij) dan wel een instelling zijn met primair een maatschappelijk doel of een maatschappelijke functie. In het vervolg zal gesproken worden over instellingen.

Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is duidelijkheid voor de aan de gemeente gelieerde instellingen over de te volgen lijn van de gemeente ten aanzien van het bestrijden van de gevolgen van de coronacrisis.

Kader

Programmabegroting 2020

Raadsmededeling 2020-00520 update maatregelen corona d.d. 2 april 2020

Argumenten voor en tegen

Door het vaststellen dit afwegingskader ontstaat er duidelijkheid voor aan de gemeente gelieerde instellingen en voor de gemeentelijke organisatie over de aanpak van de gevolgen van de coronacrisis.

Dit kader houdt rekening met de onzekerheden en heeft als hoofdstrategie 'overbruggen', zodat we goed kunnen monitoren wat de ontwikkelingen zijn in de laatste maanden van dit jaar.

Op basis van de rapportage kunnen processen en uitvoering worden ingericht.

Nadeel van het vaststellen van het afwegingskader is dat de ontwikkelingen in de komende maanden nog zeer onzeker zijn. De rapportage is opgesteld op basis van de informatie die beschikbaar was en zijn soms echt dagkoersen. Het vaststellen van een afwegingskader kan lijken op een zekerheid die achteraf gezien onterecht kan zijn.

Extern draagvlak (partners)

Deze voorlopige rapportage is ambtelijk opgesteld en niet kortgesloten met gelieerde instellingen. De instellingen hebben wel hun input geleverd van de verwachtingen rondom hun financiële situatie.

Voorgesteld wordt om de raad expliciet te verzoeken hun wensen en bedenkingen in te brengen alvorens het afwegingskader definitief vast te stellen.

Financiële consequenties

Dit afwegingskader heeft diverse consequenties als de adviezen worden overgenomen in definitieve besluiten.

Geadviseerd wordt om de precariobelasting voor terrassen te wijzigen. Het bedrag per m2 daalt en de maanden

maart tot en met mei zullen niet worden opgelegd. Dit zal leiden tot enkele tienduizenden euro's minder inkomsten.

De leges voor evenementen die niet hebben plaatsgevonden worden niet opgelegd. Met deze inkomsten werd door de besluitvorming bij de 1e kwartaalrapportage ook geen meer rekening gehouden.

Daarnaast wordt geadviseerd om instellingen met primair een maatschappelijk doel in aanmerking te laten komen voor verder uitstel van betaling van gemeentelijke belastingen en/of gemeentelijke privaatrechtelijke tarieven. Dit in afwachting van de definitieve afhandeling van hun jaarrekening. Daarnaast wordt geadviseerd geld beschikbaar te stellen via leningen voor instellingen die in 2020 nog in liquiditeitsproblemen komen. Deze maatregelen zullen van invloed zijn op onze treasury.

In aanvulling hierop wordt geadviseerd om een reservering te maken bij de begroting 2021 ten behoeve van de compensatie, die in 2021 wordt uitgekeerd.

Daarnaast wordt geadviseerd om een proces in te richten om instellingen te ondersteunen met (financieel) advies. Bij de 3e kwartaalrapportage zal budget worden gevraagd voor deze uitgaven.

Aanpak/uitvoering

Nadat het afwegingskader voorlopig is vastgesteld wordt de raad verzocht hun wensen en bedenkingen in te brengen.

Daarna wordt het afwegingskader eventueel aangepast en definitief vastgesteld.

Nadat de rapportage definitief is vastgesteld worden de bijbehorende besluiten t.b.v. 2020 ook opgesteld en uitgevoerd.

Bij de begroting 2021 wordt geadviseerd om een reservering te maken. Deze reservering kan worden gebruikt om instellingen in aanmerking te laten komen voor een eenmalige subsidie om de gevolgen van de coronacrisis 2020 op te vangen. Deze subsidie kan worden aangevraagd bij het indienen van de definitieve subsidieaanvraag over 2020 of voor instellingen. Instellingen die geen gemeentelijke subsidie ontvangen maar wel in aanmerking kunnen komen voor een subsidie mogen in diezelfde periode o.b.v. hun jaarrekening een subsidieaanvraag indienen.

Instellingen coronacrisis

Afwegingskader
September 2020

Uitgave : Gemeente Deventer
Naam : ir. J.T. Lobeek
Telefoonnummer : 0622411762
Mail : jt.lobeek@deventer.nl

Inhoud

Samenvatting	4
1 Inleiding	7
1.1 Inleiding	7
1.2 Scope	7
1.3 Probleemstelling	8
1.4 Doelstelling	8
1.5 Aanpak	9
1.6 Planning	9
1.7 Organisatie	9
2 Analyse fase	10
2.1 Inleiding	10
2.2 Impact-analyse instellingen	10
2.3 Classificatie	13
2.4 Maatregelen	13
3 Strategie en uitgangspunten	15
3.1 Inleiding	15
3.2 Strategie	15
3.3 Strategie per instelling	17
3.4 Uitgangspunten	18
4 Afwegingskader	20
4.1 Inleiding	20
4.2 Hoofdlijn afwegingskader	20
4.3 Categorie 1	20
4.4 Categorie 2	21
4.5 Categorie 3	25
4.6 Categorie 4	26
4.7 Financiële consequenties	27
5 Gemeentelijke belastingen	29
5.1 Inleiding	29
5.2 Beschikbare maatregelen	29
5.3 Afwegingskader	30

5.4 Overige (precario)belastingen	32
BIJLAGE I: RIJKSMAATREGELEN	34
BIJLAGE II: STAATSSTEUN	38
BIJLAGE III: FORMAT IMPACT-ANALYSE	40

Samenvatting

Vanuit de gemeente is gewerkt aan de aanpak van de gevolgen en effecten van de coronacrisis. Omdat er ook vragen zijn voor de iets langere termijn, is het belangrijk in kaart te brengen welke lijn we als gemeente willen volgen. Hiervoor is een afwegingskader opgesteld.

Het afwegingskader bestaat uit één aanpak / strategie per categorie instelling of organisatie.

De 4 categorieën zijn:

- Categorie 1: Instellingen die relatief weinig hinder hebben ondervonden van de coronacrisis, zij hoeven geen/nauwelijks aanspraak te doen op hun weerstandsvermogen en hoeven geen/nauwelijks mensen te ontslaan. Hun bedrijfscontinuïteit is gewaarborgd.
- Categorie 2: Instellingen die matig hinder hebben ondervonden van de coronacrisis, zij hebben aanspraak moeten maken op hun weerstandsvermogen en hebben moeten ingrijpen in hun bedrijfsvoering. Hun bedrijfscontinuïteit kan worden gewaarborgd tot en met (minimaal) 31 december 2020. Echter, is de verwachting dat de instelling aandacht behoeft in het najaar 2020 wegens mogelijk onvoldoende weerstandsvermogen dan wel onvoldoende liquiditeit.
- Categorie 3: Instellingen die in de huidige situatie (met de huidige regelingen) hun bedrijfscontinuïteit of liquiditeit niet kunnen waarborgen tot 31 december 2020.
- Categorie 4: Instellingen die in de huidige situatie (met de huidige regelingen) hun bedrijfscontinuïteit of liquiditeit niet kunnen waarborgen tot 1 september 2020.

Het gemiddelde beeld dat is gekomen vanuit de impact-analyses, is gematigd positief ten opzichte van de eerste verwachtingen. Dit neemt niet weg dat er zeer grote (financiële) zorgen zijn over het verdere vervolg van de coronacrisis.

Veel instellingen hebben zelf al verregaande maatregelen genomen om de gevolgen van de coronacrisis te beperken en gaan ver in het opvangen van de tekorten die ontstaan. Dit verdient een groot compliment. Daarnaast wordt er waar mogelijk gebruik gemaakt van bestaande Rijksregelingen (NOW) en Gemeentelijke regelingen (uitstel betalingen).

Echter, de gevolgen van de coronacrisis op de lange termijn economie zijn nog niet bekend. Daarnaast is nog niet bekend hoe alle rijksmaatregelen uitwerken en welk financiële tekorten daadwerkelijk gaan optreden bij gelieerde instellingen. Zo is bijvoorbeeld de TVL regeling per 30 juni 2020 van kracht. Ook is niet bekend welke rijksmaatregelen via de gemeente gaan lopen en welke maatregelen direct worden uitgekeerd aan instellingen.

Als gemeente willen we geen besluiten nemen, die parallel of dubbel zijn met genomen rijksmaatregelen.

De hoofdstrategie van de gemeente Deventer is dan ook dat we alle gelieerde instellingen willen helpen om wat betreft liquiditeit de komende maanden door te komen. Dit zal gebeuren door het maximaal stimuleren van het gebruik maken van de beschikbare rijksmaatregelen en uitstel van betalingen. Afhankelijk van de omvang en uitwerking van de rijksmaatregelen, het vervolg van de coronapandemie in de komende maanden en het herstel van de inkomsten van de gelieerde instelling, kan eind 2020 de balans worden opgemaakt via de jaarrekening.

De insteek is dan dat er een definitieve berekening komt per instelling van de eventueel resterende exploitatietekorten na alle maatregelen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat in eerste instantie gebruik moet worden gemaakt van het eigen weerstandsvermogen. Indien het weerstandsvermogen onvoldoende is of als dit binnen een groep instellingen leidt tot ongelijkheid kan per instelling dan besloten worden tot het al dan niet compenseren van dit tekort door de gemeente ervan uit gaande dat instellingen zich hebben ingespannen het

exploitatietekort te beperken, er zicht is op einde van de coronacrisis en veelal het 'oude normaal' weer geldt en instellingen niet in staat zijn het tekort te verhalen op toekomstige inkomsten. Geadviseerd wordt om de eventuele compensatie als eenmalige subsidie uit te keren. Dit is wel afhankelijk van de opstelling van het rijk of deze subsidie weer ten koste gaat van de Rijksregelingen.

Op basis van de analyse is een inschatting gemaakt van de financiële consequenties van deze strategie. Door alle rijksmaatregelen, wijzigingen in het coronabeleid (veel maatregelen opgeheven per juli) en onduidelijkheid over het vervolg is de impact-analyse echt een moment opname. De genoemde bedragen moeten niet beschouwd worden als definitief, maar geven richting welk vraagstuk orde grootte voorligt om rekening te houden in de gemeentelijke begroting. Hiervoor wordt geadviseerd een reservering te maken bij de begroting 2021.

TABEL 1 FINANCIËLE CONSEQUENTIES AFWEGINGSKADER

Maatregel	Financiële consequentie exploitatie	Financiële consequenties treasury
Categorie 1		
Ambtelijk advies jaarrekening traject instellingen	25.000	
Categorie 2		
Dekking exploitatietekorten		
- Buurthuizen	240.000	
- Speeltuinverenigingen	140.000	
- Maatschappelijke instellingen (overig)	90.000	
- Sportverenigingen	300.000	
- Culturele instellingen (overig)	260.000	
- Schouwburg	700.000	
- MIMIK	410.000	
- dEVENTer	280.000	
- Verbonden partijen	50.000	
- overig	130.000	
Overbruggingsleningen instellingen		150.000
Extern financieel advies	75.000	
Ambtelijke begeleiding jaarrekening en toetsing	75.000	
Categorie 3 en 4		
- NV maatschappelijk vastgoed		600.000
- stichting Deventer Marketing	80.000	
- stichting Ondernemershuis Deventer	55.000	
Economisch noodfonds	€ 200.000	
TOTAAL	€ 3.110.000	€ 750.000

Bron: Gemeente Deventer

De financiële consequenties wat betreft de treasury doen zich voor in 2020 en het eerste half jaar van 2021. Nadat duidelijk is of en in hoeverre de instelling steun krijgen, dienen de leningen afgelost te gaan worden en zullen de uitgestelde betalingen (huur en belastingen) alsnog weer voldaan moeten worden. In beginsel zal eind 2021 de volledige € 750.000 weer afgelost zijn.

Feitelijk wordt dus een deel van de eventuele gemeentelijk eenmalige subsidie gebruikt om de leningen af te lossen. De bedragen in de tabel zijn dus niet cumulatief.

Het voorstel ten aanzien van de precariobelasting is deze met uitzondering van de maanden maart tot en met mei wel op te leggen. Hierbij wordt wel voorgesteld een aanvullend investeringsfonds in te stellen van € 200.000. We hebben namelijk de voorkeur voor extra investeringen om sterker uit de coronacrisis te komen in plaats van onze middelen gebruiken om lasten 'kwijt te schelden'.

Het voorstel ten aanzien van de leges bij evenementen is deze niet op te leggen voor evenementenvergunning die zijn versterkt, maar waarvan het evenement uiteindelijk als gevolg van de coronacrisis niet door kon gaan.

1 Inleiding

1.1 Inleiding

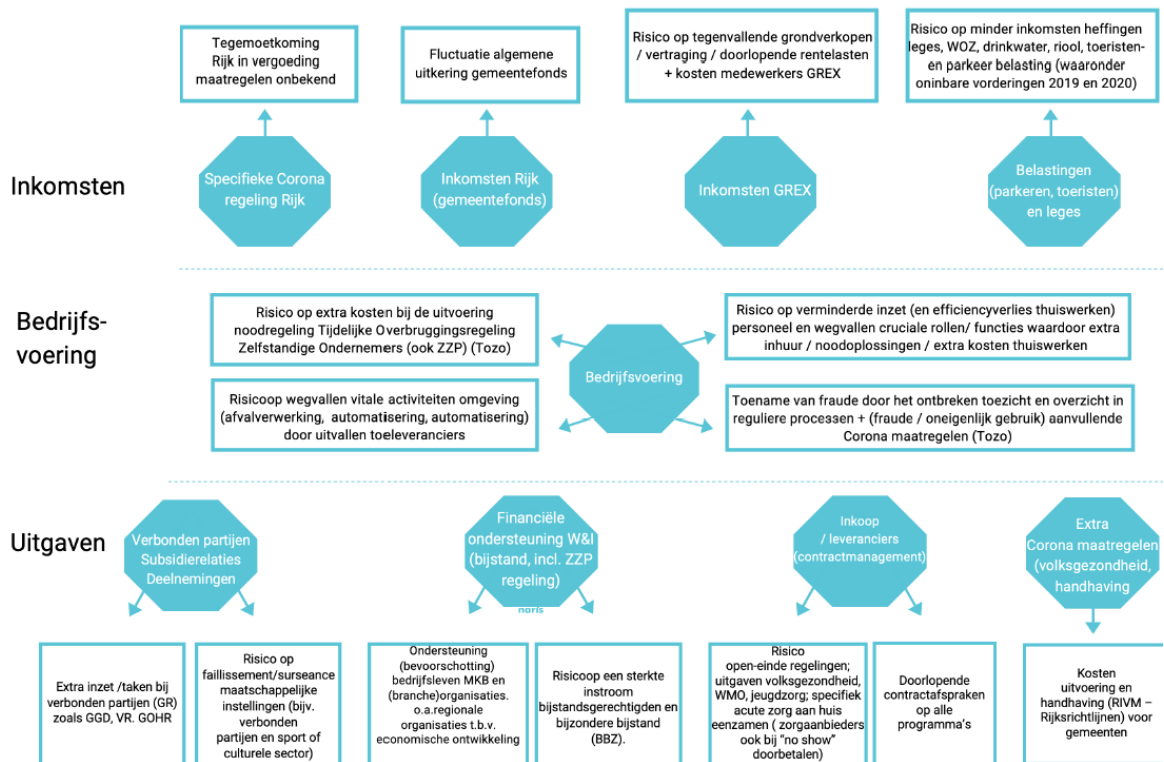
Vanuit de gemeente is gewerkt aan de aanpak van de gevolgen en effecten van de coronacrisis. Er is een gemeentelijk beleidsteam (GBT) geweest dat ondersteund werd door een actiecentrum.

In de eerste periode heeft het college aanvullend diverse besluiten genomen om de eerste weken voor ondernemers en instellingen te helpen overbruggen. Op 6 mei is het stappenplan van het Rijk voor versoepeling van de lock-down bekend geworden. Alle genomen compenserende en steunmaatregelen gaan ver, maar het kan zijn dat instellingen/ organisaties het hiermee niet gaan redden. Omdat er ook vragen zijn voor de iets langere termijn, is het belangrijk in kaart te brengen welke lijn we als gemeente willen volgen.

Onderhavige rapportage bevat een afwegingskader dat we willen hanteren om deze situaties te beoordelen. Deze rapportage richt zich op de instellingen die gelieerd zijn aan de gemeente (subsidie relatie of verbonden partij) dan wel een instelling zijn met primair een maatschappelijk doel of een maatschappelijke functie. In het vervolg zal gesproken worden over instellingen.

1.2 Scope

Een totaal overzicht van de effecten van de coronacrisis op gemeenten is opgenomen in onderstaand figuur.

Dit plan van aanpak richt zich op het blok links onderin “verbonden partijen, subsidierelaties en deelnemingen”. Hierbij nemen we organisaties die geen subsidie ontvangen, maar wel primair een maatschappelijk doel of een maatschappelijke functie hebben ook mee. Voorbeelden hiervan zijn de Spil in Lettele en Hof van Salland in Diepenveen. In het vervolg van deze rapportage zal gesproken worden over instellingen.

Organisaties met primair een commerciële doelstelling nemen we in dit afwegingskader niet mee (i.c. ondernemers). In brede zin heeft de gemeente Deventer voor de economische kant een het Plan van Aanpak coronacrisis economie, die wordt opgesteld in samenwerking met het DEP.

Hierop worden enkele uitzonderingen gemaakt. De volgende vraagstukken die betrekking hebben op ondernemers wel meegenomen.

- Vraagstuk precariobelasting voor ondernemers met terrassen en markten;
- Vraagstuk leges evenementen.

Dit plan van aanpak beperkt zich tot de periode september – december 2020. Langere termijn maatregelen of beleid (zoals hoe gaan we instellingen helpen na 1 januari of hoe gaan we om met de leegstand in de binnenstad) worden in dit afwegingskader niet besproken.

1.3 Probleemstelling

Alle reeds genomen rijksmaatregelen en gemeentelijke maatregelen helpen veel instellingen en ondernemers. In bijlage I zijn de maatregelen die voor de korte termijn zijn genomen, zowel op rijksniveau als op gemeentelijk niveau opgenomen voor zover deze betrekking hebben op de instellingen.

Het is mogelijk dat alle maatregelen niet voorkomen dat instellingen in problemen komen. De instellingen hebben naast doorlopende kosten ook te maken met verlies van inkomsten (geen bezoekers, geen horeca inkomsten en geen verhuur ruimten). Omdat veel instellingen geen of nagenoeg geen eigen vermogen hebben en gedeerde inkomsten niet meer kunnen inlopen, kunnen negatieve resultaten niet opgevangen worden.

De vraag die zich opwerpt, is hoe wij als gemeente toekomstige (financiële) hulpvragen gaan afwegen. Welk onderscheid maken we hierin tussen de diverse instellingen. Welke instellingen vervullen een dermate cruciale rol in de Deventer samenleving en zijn noodzakelijke voor het behalen van maatschappelijke doelen, dat aanvullende maatregelen overwogen worden. Hoe stellen we ons als gemeente daarin op, hoe wegen en beoordelen we de verschillende type instellingen en wat zijn dan de financiële/ juridische consequenties.

1.4 Doelstelling

De doelstelling van deze opdracht is een kader te bieden voor gemeentelijke afweging of en hoe wij na de 1^e fase van de coronacrisis willen omgaan met instellingen die getroffen worden door de coronacrisis en aanvullende steun nodig hebben om de bedrijfsvoering te kunnen blijven continueren in aanvulling op reeds genomen landelijke en gemeentelijke maatregelen.

1.5 Aanpak

Om te komen tot het afwegingskader zijn de werkzaamheden als volgt gefaseerd:

1. Impact analyse per instelling
2. Bepalen urgentie/categorie eventuele maatregelen obv analyse
3. Uitwerken strategie
4. Opstellen afwegingskader per categorie

Deze fasen worden in de komende hoofdstukken doorlopen.

1.6 Planning

De verwachting is dat het op te stellen beleidskader vastgesteld zal moeten worden door het college.

Op 16 september wordt de raad in de gelegenheid gesteld wensen en bedenkingen te uiten over dit kader.

De input van de raad zal worden gebruikt om het definitieve kader op te stellen. Deze komt naar verwachting eind september ter vaststelling in het college.

1.7 Organisatie

Ten behoeve van de uitwerking is een ambtelijke werkgroep geformeerd.

Functie	Naam
Regiemanager	Denny Lobeek (vz)
Adviseur F&C	Dennis van Gelder
Programmamanager	Remco Greven
Programmamanager	Marleen van Dalen
Strategisch juridisch adviseur	Toine van Hennik
Concern Controller	Michiel Hobbij

2 Analyse fase

2.1 Inleiding

Er zijn diverse impact analyses vanuit de gemeente Deventer uitgevoerd. Een eerste impactanalyse is gestart bij de 1^e kwartaalrapportage. Vanuit F&C is alle programmamanagers gevraagd in beeld te brengen wat de coronacrisis voor effecten heeft op de financiële uitgaven en inkomsten en op de te realiseren prestaties/output. De focus van deze vraag betreft dus de impact op de gemeentelijke begroting.

Aanvullend is vanuit onderhavig traject aan programmamanagers gevraagd voor instellingen die aan de gemeente zijn gelieerd (conform de scope) een impact analyse te maken. Hierbij is gebruik gemaakt van een format dat opgenomen is in bijlage III.

Op basis van de ingevulde impact-analyses zijn de diverse instellingen op basis van urgentie verdeeld in meerdere categorieën (classificatie).

Parallel hieraan is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijk maatregelen.

Dit hoofdstuk bevat een beschrijving van de uitkomsten van deze analyses.

2.2 Impact-analyse instellingen

Het gemiddelde beeld dat is gekomen vanuit de impact-analyses, is gematigd positief ten opzichte van de eerste verwachtingen. Dit neemt niet weg dat er zeer grote (financiële) zorgen zijn over het verdere vervolg van de coronacrisis.

Veel instellingen hebben zelf al verregaande maatregelen genomen om de gevolgen van de coronacrisis te beperken en gaan ver in het opvangen van de tekorten die ontstaan. Dit verdient een groot compliment. Daarnaast wordt er waar mogelijk gebruik gemaakt van bestaande Rijksregelingen (NOW) en Gemeentelijke regelingen (uitstel betalingen).

Let op:

Door alle rijksmaatregelen, wijzigingen in het coronabeleid (veel maatregelen opgeheven per juli) en onduidelijkheid over het vervolg is de impact-analyse een moment opname. De genoemde bedragen moeten niet beschouwd worden als definitief, maar geven richting welk vraagstuk orde grootte voorligt om een afwegingskader op te maken.

Beeld per type instelling

Type organisatie	Beeld impact analyse
Cultuurinstellingen en kunstinstellingen	<p>Deze instellingen worden zwaar getroffen door verlies aan inkomsten (kaartverkoop, verhuur, horeca). Desalniettemin hebben de meeste instellingen de tering naar de nering gezet door de kosten te reduceren. De sector toont hierin daadkracht die bewonderingswaardig is. Hierdoor lijken echt urgente ingrepen op korte termijn niet nodig te zijn, anders dan de hulp bij liquiditeit.</p> <p>Instellingen die (een beetje) weerstandsvermogen hebben, zullen dit veelal volledig nodig hebben als er geen steun komt. Dit brengt op termijn forse continuïteitsrisico's met zich mee.</p> <p>De grootste urgente vraagstukken doen zich op korte termijn voor bij de podiumkunsten instellingen.</p> <p>Omvang: € 1,8 mln (inclusief Mimik en Schouwburg).</p>

<p>Zorginstellingen</p>	<p>Bij de zorginstellingen is het algemene beeld dat er geen grote knelpunten zijn, omdat</p> <ul style="list-style-type: none"> a. de gemeente bestaande financieringsstromen laat doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk minder/geen/andere prestaties geleverd; b. eventuele extra kosten (voor Wmo en Jeugd) kunnen worden gedeclareerd (de gemeente zal vanuit het Rijk hiervoor worden gecompenseerd.) <p>Omvang: De reserves zijn voldoende groot en er komt rijkscompensatie voor extra kosten, daarmee is het verwachte netto effect voor gemeente nihil.</p>
<p>Verbonden partijen (gemeente is aandeelhouder)</p>	<p>Bij de verbonden partijen is het beeld divers. Bij de uitvoerende verbonden partijen in de openbare ruimte zijn de werkzaamheden in meer of mindere mate doorgegaan. De gemeente laat bestaande financieringsstromen doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk tijdelijk minder/geen/andere prestaties geleverd.</p> <p>De uitvoerende partijen hebben wel aangegeven financiële gevolgen te hebben. Er zijn extra kosten gemaakt om de werkzaamheden aan te passen en er is sprake van verminderde productiviteit agv medewerkers die uit voorzorg thuisbleven (klachten of risicogroep). Daarnaast waren er minder inkomsten vanuit projecten en particulieren.</p> <p>Bij KonnecteD (Sallcon BV) zijn de gevolgen groot (werkzaamheden deels stilgelegd) en is er aanzienlijk minder omzet. Maar omdat het rijk landelijk € 90 mln in het vooruitzicht stelt waarvan KonnecteD € 900.000 zal ontvangen wordt een nagenoeg budgettair neutraal 2020 bereikt. Dit is wel onder de voorwaarde dat er geen 2e golf komt en bedrijven sociale arbeid in dezelfde mate blijven afnemen. Er is daarnaast voldoende weerstandsvermogen aanwezig.</p> <p>Het sportbedrijf Deventer vraagt door verlies aan inkomsten ook aandacht. Waar mogelijk is gebruik gemaakt van de Rijksregelingen ter compensatie. Er wordt nu een beperkt exploitatieverlies voor 2020 geprognoseerd. Dat gaat er wel vanuit dat er geen nieuwe beperkende maatregelen komen.</p> <p>Aan genoemde verbonden partijen wordt gevraagd financiële prognoses te maken bestaande uit best case en worst case scenario's.</p> <p>Omvang: € 650.000 (exclusief KonnecteD).</p>
<p>Maatschappelijke instellingen (buurthuizen/ speeltuinverenigingen)</p>	<p>In het algemeen geldt dat de maatschappelijke instellingen verlies aan inkomsten hebben (verhuur ruimten en barinkomsten). Deze verliezen kunnen ze veelal niet compenseren of opvangen. We constateren hierbij dat diverse voorzieningen al jaren met een krappe begroting werken en dus geen reserve hebben kunnen opbouwen.</p> <p>Voor Raster als grote organisatie geldt dat het huidige beeld is dat er geen grote knelpunten zijn als de gemeente bestaande</p>

	<p>financieringsstromen laat doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk tijdelijk minder/geen/andere prestaties geleverd.</p> <p>Omvang: € 450.000</p>
Sportinstellingen (sportclubs, sportverenigingen)	<p>De amateursportclubs worden geconfronteerd met minder inkomsten. Dit zijn met name de begrote barinkomsten en sponsorgelden.</p> <p>Het financiële beeld is wel divers, omdat de opzet van de sportclubs divers is. Sommige bezitten eigen terreinen en hebben al een gezonden financiële basis, terwijl andere clubs in een huursituatie zitten of al een minder goede basis hadden.</p> <p>Go Ahead Eagles geeft aan dat de beperkende maatregelen als gevolg van de corona crisis een grote financiële impact op het voetbalbedrijf hebben. Daarbij maken zij zich vooral zorgen over de komende seizoenen. Als substantiële kostenfactor in de financiële huishouding wordt de rente en aflossing van de hypothecaire geldlening van de gemeente Deventer genoemd.</p> <p>Omvang: € nntb</p>
Jeugdinstellingen (scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang, jeugdwelzijn, rsj en vve)	<p>Bij de jeugdinstellingen is het algemene beeld dat er geen grote knelpunten zijn, omdat</p> <ol style="list-style-type: none"> a. de gemeente bestaande financieringsstromen laat doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk minder/geen/andere prestaties geleverd; b. eventuele extra kosten (voor Wmo en Jeugd) kunnen worden gedeclareerd (de gemeente zal vanuit het Rijk hiervoor worden gecompenseerd.) <p>Omvang: € 0</p>
Gemeenschappelijke regelingen (GGD, veiligheidsregio, omgevingsdienst)	<p>Hier zijn geen grote knelpunten als de gemeente bestaande financieringsstromen laat doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk minder/geen/andere prestaties geleverd.</p> <p>De verwachting is ook dat de rijksoverheid voor financiële gevolgen van coronamaatregelen aanvullend budget beschikbaar stelt.</p> <p>Omvang: € 0</p>
Overige subsidie instellingen	<p>Hier zijn geen grote knelpunten als de gemeente bestaande financieringsstromen laat doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk minder/geen/andere prestaties geleverd.</p> <p>Uitzondering hierop vormen 2 subsidie-instellingen (Stichting Deventer Marketing en ondernemershuis. Zij komen wellicht in 2020 al in liquiditeitsproblemen.</p> <p>Omvang: € 810.000</p>
Overig	<p>Er zijn enkele meldingen binnen van buurt en wijkinitiatieven of instellingen met primair een maatschappelijk doel (maar geen financiële relatie hebben met de gemeente) die vragen of ze een</p>

	compensatie kunnen krijgen voor wel reeds gemaakte kosten maar geen inkomsten meer hebben door de corona-crisis.
--	--

2.3 Classificatie

Op basis van de impact analyse kan worden bepaald bij welke instellingen urgentie aanwezig is of verdere maatregelen noodzakelijk zijn in aanvulling op reeds genomen maatregelen.

Voorgesteld wordt om bij de instellingen ten aanzien van de financiële impact te werken met de volgende classificatie:

1. Geen maatregelen noodzakelijk
2. Maatregelen zijn programmeerbaar
3. Maatregelen zijn nodig, maar kunnen nog wel ingepland worden.
4. Urgent

Categorie 1 (geen maatregelen noodzakelijk): Instellingen die relatief weinig hinder hebben ondervonden van de coronacrisis, zij hoeven geen/nauwelijks aanspraak te doen op hun weerstandsvermogen en hoeven geen/nauwelijks mensen te ontslaan. Hun bedrijfscontinuïteit is gewaarborgd.

Categorie 2 (programmeerbaar): Instellingen die matig hinder hebben ondervonden van de coronacrisis, zij hebben aanspraak moeten maken op hun weerstandsvermogen en hebben moeten ingrijpen in hun bedrijfsvoering. Hun bedrijfscontinuïteit kan worden gewaarborgd tot en met (minimaal) 31 december 2020. Echter, is de verwachting dat de instelling aandacht behoeft in het najaar 2020 wegens mogelijk onvoldoende weerstandsvermogen dan wel onvoldoende liquiditeit.

Categorie 3 (planbaar): Instellingen die in de huidige situatie (met de huidige regelingen) hun bedrijfscontinuïteit of liquiditeit niet kunnen waarborgen tot 31 december 2020.

Categorie 4 (urgent): Instellingen die in de huidige situatie (met de huidige regelingen) hun bedrijfscontinuïteit of liquiditeit niet kunnen waarborgen tot 1 september 2020.

2.4 Maatregelen

De gemeente kan diverse maatregelen overwegen. De gemeente kiest ervoor dat van maatregelen een prikkel moet uitgaan richting de betreffende instelling om zelf actief te anticiperen op de situatie. De visie hierbij is dat we waar redelijkerwijs mogelijk sterker uit de coronacrisis willen komen. Specifiek betekent dit dat de voorkeur wat betreft te nemen maatregelen hierbij niet uitgaat naar het verlichten van de lasten (kwijscheldingen), maar naar extra investeringen en naar aanvullende compensatie waar nodig.

Uitgangspunten maatregelen

De gemeente dient ermeê rekening te houden dat een op te stellen afwegingskader niet kan/mag differentiëren / discrimineren op basis van een specifieke bedrijfseconomische situatie (van 1 instelling). Het kader moet gaan over een totale groep instellingen.

Geen enkele maatregel wordt op voorhand uitgesloten. Toch zal de wetgeving beperkingen kennen en zullen er bestuurlijk onrealistische maatregelen zijn. Alle overwogen maatregelen willen we echter wel in beeld hebben, omdat de situatie als gevolg van de coronacrisis ongeëvenaarde gevolgen heeft. Het bestaande onderscheid tussen realistisch en onrealistisch is er niet meer.

Juridische kader te overwegen maatregelen

Indien een gemeente financiële maatregelen, staan er meerdere mogelijkheden open:

- Vervallen belastingbetalingen obv hardheidsclausule
- Kwijtschelding betalingen voor huur/leningen.
- Aanvullende subsidie.

Vanuit juridisch oogpunt verdient het aanbeveling om een eventuele financiële compensatie van instellingen zoveel mogelijk langs de lijn van de subsidie-relatie te laten plaatsvinden.

Bij de subsidievaststelling met terugwerkende kracht over 2020 heeft het bestuursorgaan een discretionaire bevoegdheid. In dat verband heeft het bestuursorgaan dus afwegingsruimte om per subsidieontvanger maatwerk toe te passen en desgewenst een coulante afweging te maken. Aanvullend staat tegen de subsidievaststelling voor belanghebbenden bezwaar en beroep open.

Andere oplossingen dragen risico's in zich bijvoorbeeld omdat het wettelijke kader zich daartegen verzet, omdat een tegemoetkoming of maatregel strijdig kan zijn met het gelijkheidsbeginsel ofwel omdat het een ongewenst precedent kan scheppen.

Juridisch kader bestaande subsidies

Als gevolg van de coronacrisis zal er bij de gesubsidieerde instellingen veelal sprake zijn van het niet (volledig) nakomen van verplichtingen die bij de subsidieverlening zijn opgelegd. In beginsel kan hier coulant mee worden omgegaan. Of het gewenst en noodzakelijk is om te acteren op niet nagekomen verplichtingen, is in eerste instantie namelijk een politieke en beleidsmatige keuze.

Bij de subsidievaststelling met terugwerkende kracht over 2020 heeft het bestuursorgaan een discretionaire bevoegdheid. Het kan de subsidie lager vaststellen indien de activiteiten waarvoor subsidie is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden of als de subsidie-ontvanger niet heeft voldaan aan de aan de subsidie verbonden verplichtingen (artikel 4:46 Awb).

Maar het evenredigheidsbeginsel van art. 3:4 lid 2 Awb is van toepassing en daarbij moet een afweging worden gemaakt tussen het belang van handhaving van de verplichting en de gevolgen van de verlaging voor de subsidieontvanger. Daarbij zijn de ernst van de tekortkoming en de mate waarin deze aan de subsidie-ontvanger kan worden verweten van belang zijnde factoren.

In dat verband heeft het bestuursorgaan dus afwegingsruimte om per subsidieontvanger maatwerk toe te passen en desgewenst een coulante afweging te maken.

3 Strategie en uitgangspunten

3.1 Inleiding

Voordat we het afwegingskader kunnen opstellen, is het belangrijk de strategie en uitgangspunten te bepalen.

De strategie bepaalt welke hoofdlijn als benadering we willen volgen. Het gaat hierbij om vragen als, willen we de instellingen laten bestaan zoals ze nu zijn.

3.2 Strategie

Na de impact analyse is duidelijk geworden dat op dit moment de financiële impact ten aanzien van de instellingen behapbaar lijkt.

Om de verdere strategie te bepalen wordt gebruikt gemaakt van het volgende model van Paul de Ruijter, specialist in scenarioplanning:

Figuur 1: model scenariogedreven benadering (bron website Twynstra Gudde)

In termen van de beproefde methodiek van scenario-planning vertegenwoordigen de genoemde vragen twee 'kernonzekerheden'. En die laten zich vertalen in vier scenario's (met dank aan Paul de Ruijter, specialist in scenarioplanning uit ons netwerk). Elk scenario staat voor een plausibele toekomst, die voor individuele instellingen niet of nauwelijks beïnvloedbaar is, maar waarin zij wel moeten acteren.

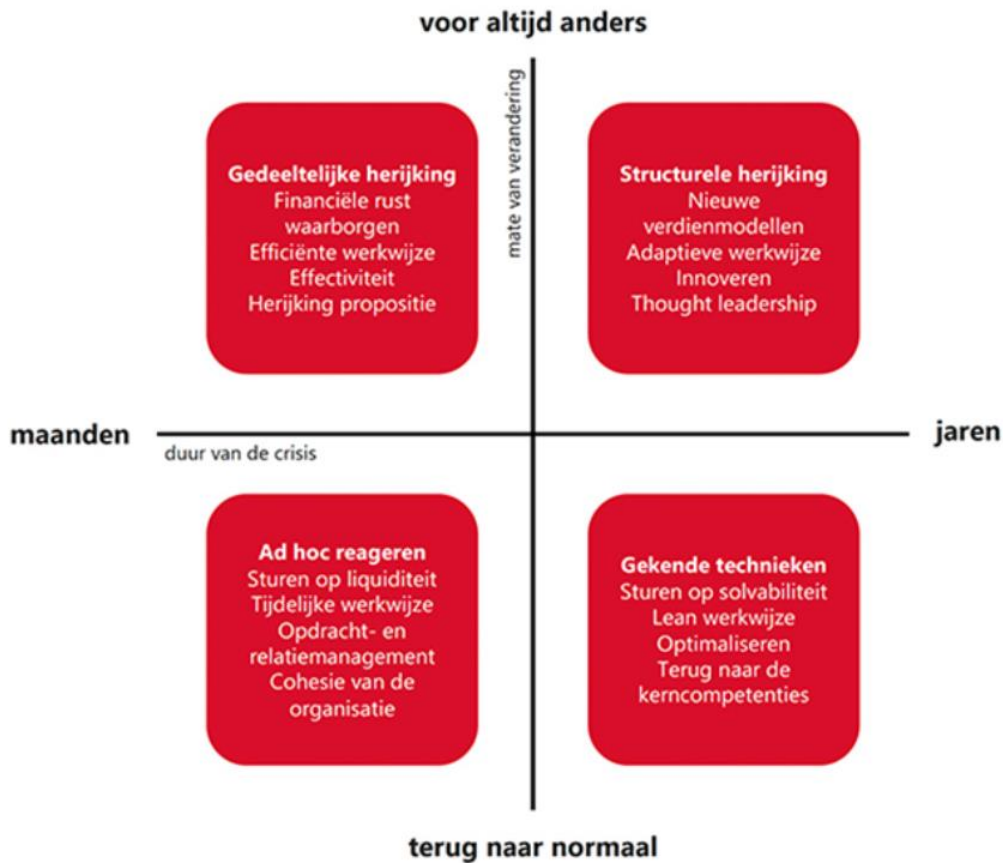
Overbruggen betekent hier: zo weinig mogelijk doen en zo snel mogelijk terug naar normaal.

Overleven betekent dat we onszelf langduriger volgens gekende technieken instellen op de tijdelijke impact van de crisis.

Aanpassen betekent dat we lessen trekken uit een veranderde situatie en ons daarop voor de duur van de crisis inrichten.

Transformeren betekent dat we accepteren dat de situatie blijvend veranderd is – en wij dus ook moeten veranderen.

Als we dit model vertalen naar de mogelijke strategieën voor instellingen, ziet dit er als volgt uit.

Figuur 2: model handelingsrepertoire (bron website Twynstra Gudde)

Op 17 juli maakte het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) bekend dat Nederlanders na de coronacrisis waarschijnlijk niet blijvend anders gaan denken over zaken als politieke onderwerpen, instituties of de samenleving. Dat concludeert het SCP op basis van literatuuronderzoek over eerdere crises.

Vooralsnog is ook de verwachting dat de coronacrisis beperkt blijft tot een kortere periode van 2 jaren.

Uit voorgaand model volgt dan het advies voor het scenario overbruggen met het bijbehorende handelingsrepertoire, waarbij sturen op liquiditeit en opdracht- en relatiemanagement voor de aan de gemeente gelieerde instelling belangrijk zijn. Uitzondering hierop vormen eventueel gebieden waarvan bekend is dat het 'oude normaal' niet terugkeert. Hiervoor geldt het scenario aanpassen.

3.3 Strategie per instelling

Per groep instellingen kan op basis van hun specifiek situatie een specifiekere strategische uitwerking plaatsvinden.

Type organisatie	Beeld impact analyse
Cultuurinstellingen en kunstinstellingen	<p>De verwachting is dat de samenleving na de coronacrisis zich meer focust op een economie van beleving. Bestaande kunst- en cultuurinstellingen die zich hierop focussen, zullen blijven bestaan.</p> <p>Voor deze instellingen geldt het scenario's overbruggen.</p> <p>Er zijn enkele instellingen die reeds bestaande financieringsproblemen hadden. De bestaande werkwijze moet al veranderd worden; zeker in een nieuwe wereld na de coronacrisis. Deze situatie was ook al jaren gaande. In afwijking van de hoofdstrategie volgt hieruit een andere strategische benadering, namelijk transformeren. Dit geldt voor de Schouwburg (en de panden Keizerstraat).</p>
Zorginstellingen	<p>Na de coronacrisis zal naar verwachting de zorg in brede zin teruggaan naar de normale zorg op basis van de wetgeving. De strategie overbruggen hanteren wij richting de instellingen.</p>
Verbonden partijen (gemeente is aandeelhouder)	<p>Onze verbonden partijen zijn veelal gekoppeld aan wettelijke taken (groen onderhoud, participatiewet). We volgen de strategie overbruggen.</p> <p>Bijzonderheid is wel dat als we (nagenoeg) voor 100% aandeelhouder zijn, de faalkosten van niets doen groter zijn dan de kosten van de maatregelen.</p> <p>Kort gezegd komt het erop neer dat we de financiële consequenties van de coronacrisis als gemeente volledig moeten compenseren.</p> <p>Een specifiek situatie betreft het sportbedrijf Deventer. Formeel is er geen wettelijke taak aan deze verbonden partij gekoppeld. Voor 2020 lijken de financiële consequenties beperkt. Voor de langere termijn wordt i.s.m. Sportbedrijf een nadere financiële analyse uitgevoerd.</p>
Maatschappelijke instellingen (buurthuizen/ speeltuinverenigingen)	<p>Of de maatschappelijke betekenis van deze instellingen gaat veranderen omdat de samenleving verandert is onzeker.</p> <p>Omdat de financiële impact lijkt mee te vallen, gaan we vooralsnog uit van bestaand beleid. Hieruit volgt dat we de strategie overbruggen hanteren.</p>
Sportinstellingen (sportclubs, sportverenigingen)	<p>Of de maatschappelijke betekenis van deze instellingen gaat veranderen omdat de samenleving verandert is onzeker.</p> <p>Omdat de financiële impact lijkt mee te vallen, gaan we vooralsnog uit van bestaand beleid. Hieruit volgt dat we de strategie overbruggen hanteren.</p>

Jeugdinstituten (scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang, jeugdwelzijn, rsj en vve)	<p>Na de coronacrisis zullen naar verwachting de jeugdinstituten in brede zin teruggaan naar de normale taken op basis van de wetgeving. De strategie is overbruggen.</p> <p>Uitzondering hierop zijn mogelijk de scholen. De verwachting is dat digitaal onderwijs in de toekomst structureel onderdeel gaat uitmaken in al dan niet meer of mindere mate van het curriculum.</p> <p>De strategie voor de onderwijsinstellingen is aanpassen.</p>
Gemeenschappelijke regelingen (GGD, veiligheidsregio, omgevingsdienst)	<p>Hier zijn geen grote knelpunten als de gemeente bestaande financieringsstromen laat doorlopen ook al worden hiervoor mogelijk minder/geen/andere prestaties geleverd.</p> <p>De strategie is overbruggen.</p>
Overige subsidie instellingen	De strategie is overbruggen.
Overig	De hoofdstrategie die wij in beginsel volgen is overbruggen.

3.4 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zullen worden gebruikt bij de uitwerking van het afwegingskader.

- Een sluitende meerjarenbegroting van de gemeente met voldoende specifiek weerstandvermogen (ratio is 1,0) blijft uitgangspunt.
- De coronacrisis zal hoe dan ook tot onvoorziene uitgaven leiden voor de gemeente. Als het beslag op de reserves te groot wordt, zullen we een plan maken om de komende jaren onze vermogenspositie weer aan te vullen.
- Beschikte en toegezegde subsidies worden in 2020 losgekoppeld van de verplichting tot het leveren van output / prestatie: de coullance regeling. Uitzondering hierop vormen specifiek projectsubsidies (bv investeringen sport).
- De duur van de coronacrisis blijft beperkt tot maximaal 1,5 jaar. We gaan ervan uit dat binnen deze periode vaccins en medicijnen gefaseerd aan verschillende doelgroepen beschikbaar komen.
- We kunnen niet elke instelling redden, zeker als de coronacrisis te lang duurt.
- Waar mogelijk grijpen we de benodigde maatregelen aan om sterker uit de crisis te komen.
- Eventuele steunmaatregelen moeten in verhouding staan tot de maatschappelijke toegevoegde waarde van de instelling.
- Bij verbonden partijen waarbij wij 100% eigenaar zijn, worden liquiditeitstekorten aangevuld door het verstrekken van leningen dan wel garantstelling vanuit de gemeente en worden exploitatietekorten gecompenseerd vanuit het oogpunt dat de faalkosten groter zijn dan de overbruggingskosten.
- Van instellingen die geen subsidie ontvangen, wordt in beginsel verwacht dat zij ook bekijken in hoeverre de inkomstenderving is te verhalen op hun eigen leden en gebruikers indien er onvoldoende eigen vermogen is.

- Bij het verder uitwerken van het afwegingskader zal ook meegewogen worden in hoeverre instellingen de schade zelf hebben geprobeerd te beperken, in hoeverre zij al gesteund worden door rijksmaatregelen en zal proportionaliteit ook meespelen.
- Individuele organisaties met primair een commercieel doel maken geen onderdeel uit van dit afwegingskader. De aanpak voor de economie wordt uitgewerkt in het Plan van Aanpak coronacrisis economie. Deze wordt opgesteld in samenwerking met het DEP. Hierop worden enkele uitzonderingen gemaakt:
 - Vraagstuk precariobelasting voor ondernemers met terrassen en markten;
 - Vraagstuk leges evenementen;
- Dit beleidskader beperkt zich tot de periode september – december 2020. Langere termijn maatregelen of beleid (zoals hoe gaan we instellingen helpen na 1 januari of hoe gaan we om met de leegstand in de binnenstad) worden nu niet opgenomen. Hiervoor is de huidige situatie te onduidelijk en is niet bekend hoe de coronacrisis zich verder ontwikkeld zowel wat covid-19 zelf betreft als de economische gevolgen.

4 Afwegingskader

4.1 Inleiding

De bouwstenen voor het afwegingskader zijn in de vorige hoofdstukken uitgewerkt. In dit hoofdstuk worden de bouwstenen gebruikt om een afwegingskader te maken.

Het afwegingskader is opgesteld per categorie en opgenomen in de volgende paragrafen. Het gaat hierbij om de categorieën 1 tot en met 4 zoals bepaald in paragraaf 3.3.

4.2 Hoofdlijn afwegingskader

Het hoofdscenario overbruggen met bijbehorend handelingsrepertoire komt uit hoofdstuk 4. Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de duur van de crisis beperkt blijft en dat we terugkeren naar het 'oude normaal'.

Echter, de gevolgen van de coronacrisis op de lange termijn economie zijn nog niet bekend. Daarnaast is nog niet bekend hoe alle rijksmaatregelen uitwerken en welk financiële tekorten daadwerkelijk gaan optreden bij gelieerde instellingen. Zo is bijvoorbeeld de TVL regeling per 30 juni 2020 van kracht. Ook is niet bekend welke rijksmaatregelen via de gemeente gaan lopen en welke maatregelen direct worden uitgekeerd aan instellingen.

Als gemeente willen we geen besluiten nemen, die parallel of dubbel zijn met genomen rijksmaatregelen. De hoofdstrategie van de gemeente Deventer is dan ook dat we alle instellingen willen helpen om wat betreft liquiditeit de komende maanden door te komen. Dit zal gebeuren door het maximaal stimuleren van het gebruik maken van de beschikbare rijksmaatregelen en uitstel van betalingen. Afhankelijk van de omvang en uitwerking van de rijksmaatregelen, het vervolg van de coronapandemie in de komende maanden en het herstel van de inkomsten van de gelieerde instelling, kan eind 2020 de balans worden opgemaakt via de jaarrekening.

De insteek is dan dat er een definitieve berekening komt per instelling van de eventueel resterende exploitatietekorten na alle maatregelen. Hierbij geldt als uitgangspunt dat in eerste instantie gebruik moet worden gemaakt van het eigen weerstandsvermogen. Indien het weerstandsvermogen onvoldoende is of als dit binnen een groep instellingen leidt tot ongelijkheid kan per instelling dan besloten worden tot het al dan niet compenseren van dit tekort door de gemeente ervan uit gaande dat instellingen zich hebben ingespannen het exploitatietekort te beperken, er zicht is op einde van de coronacrisis en veelal het 'oude normaal' weer geldt en instellingen niet in staat zijn het tekort te verhalen op toekomstige inkomsten.

Het voorgaande betekent wel dat we een reservering in de gemeentelijke begroting moeten opnemen voor de begroting 2021.

In de komende paragrafen wordt deze hoofdlijn uitgewerkt in een afwegingskader per categorie.

4.3 Categorie 1

Instellingen die in deze categorie vallen hebben geen of nauwelijks exploitatie-tekorten als gevolg van de coronacrisis of hebben voldoende weerstandsvermogen om de financiële effecten op te vangen.

Zij zijn vooralsnog in staat zijn de continuïteit te waarborgen en er ontstaan dit jaar (2020) geen liquiditeitsproblemen. Hierbij maken zij eventueel gebruik van rijksmaatregelen, zoals de NOW, TOGS en TVL (zie bijlage I).

Bij de categorie 1 instellingen zijn geen aanvullende maatregelen nodig.

Bij de beoordeling of een instelling in categorie 1 valt zal ook gekeken moeten worden naar dezelfde type instellingen. Dit om ongelijkheid binnen 1 groep van type instellingen te voorkomen.

Afwegingskader

Het afwegingskader bestaat uit 4 hoofdlijnen:

1. De reguliere procedures, regels en afspraken rondom opdrachtverstrekking, subsidieverlening, geldleningen en aandeelhouders besluiten zijn van toepassing.
2. We gaan coulant om met het al dan niet terugvorderen van subsidies bij vaststelling of terugvordering van middelen in het geval van opdrachten, indien prestatie-eisen niet worden gehaald als gevolg van de maatregelen rondom Covid-19.
3. De instellingen mogen gebruik maken van de regelingen rondom uitstel van betalingen. Deze instellingen krijgen naast de rijksmaatregelen echter geen aanvullende financiële ondersteuning en de betalingen zullen niet worden kwijtgescholden.
4. De gemeente biedt deze instellingen hulp aan bij het op orde brengen van de financiën. Deze hulp bestaat uit financieel advies en het bieden van tijd en ruimte om de jaarrekening 2020 te complementeren.

Benodigde besluiten

geen

4.4 Categorie 2

De instellingen worden getroffen door de coronacrisis. Door alle genomen maatregelen op rijksniveau en de mogelijkheden voor uitstel van betalingen van belastingen en huren/pacht, kunnen zij tot op heden naar verwachting de periode tot in ieder geval 1 september en meestal tot 31 december 2020 overbruggen. Na de impact-analyse is gebleken dat de meeste instellingen zich bevinden in deze categorie.

Op alle instellingen in deze categorie is de strategie overbruggen van toepassing.

Toetsingscriterium

Om de instellingen gelijk te kunnen behandelen is een generiek toetsingscriterium nodig. Dit om rechtmatigheidsvraagstukken bij de afweging te voorkomen. De instellingen zijn echter zeer divers qua financiële structuur.

Zo zijn er instellingen die de afgelopen jaren iets weerstandsvermogen hebben opgebouwd. Alleen hulp voor instellingen die in continuïteitsproblemen komen (onvoldoende weerstandsvermogen), zou betekenen dat instellingen die hebben bespaard feitelijk worden gestraft.

Anderzijds zijn er weer de verbonden partijen, waarbij de gemeente als (100%) aandeelhouder uiteindelijk risicodragend is. Op basis van de sturing vanuit de gemeente is er (voldoende) weerstandsvermogen opgebouwd om risico's op te vangen. Dat de exploitatie-tekorten in eerste instantie ten koste gaan van het weerstandsvermogen is hierbij wel weer redelijk. De gemeente kan als aandeelhouder weer afspraken maken om op langere termijn de weerstandsvermogens weer op te bouwen,

Ook is er diversiteit in getroffen maatregelen tussen instellingen. De ene instelling heeft uitstel van alle betalingen aangevraagd en heeft bezuinigd zonder in te teren op het weerstandsvermogen. Andere instellingen hebben de betalingen wel doorgezeten en de kosten niet gereduceerd, waarbij wel veel is ingeteerd op het weerstandsvermogen. De liquiditeitspositie per instelling is hierdoor verschillend, terwijl de onderliggende problemen als gevolg van de coronacrisis hetzelfde zijn.

Bij veel rijksmaatregelen wordt de omzetsderving als toetsingscriterium gebruikt. Door alle rijksmaatregelen is dit criterium voor ons niet te gebruiken. Dit omdat naast omzetsderving ook de bespaarde kosten en compensatie vanuit rijksmaatregelen meegewogen moet worden.

Het voorstel is om het exploitatie-tekort te gebruiken als parameter voor de bepaling van de omvang van eventuele compensatie. Het gaat hierbij om het exploitatie-tekort exclusief verrekeningen met het weerstandvermogen van de betreffende instelling/ organisatie en voor zover veroorzaakt wordt door de coronacrisis.

Wel/niet compenseren

De sport-, maatschappelijke en culturele instellingen zijn enorm divers qua financiële situatie. Desalniettemin grijpt de coronacrisis met name in op de inkomsten van de betreffende instelling.

De gemeente kan de beslissing voor wel/niet compenseren koppelen aan de mogelijkheid van de instellingen om het exploitatie tekort zelfstandig op te vangen / in te lopen in de komende jaren vanuit diezelfde inkomsten.

We zouden bij instellingen waarbij de inkomsten met name vanuit leden komen, het standpunt kunnen innemen dat de gedeerde inkomsten op de leden verhaald moet worden. Dit zal veelal gaan via de lidmaatschapscontributie. Deze zal dan voor 2021 (eenmalig) verhoogd moeten worden om reserves aan te vullen dan wel aan uitgestelde betalingsverplichtingen te voldoen. In samenwerking met Stichting Leergeld zou gekeken kunnen worden, dat dit niet ten koste gaat van de kinderen waarvan de ouders (te) weinig middelen hebben om een contributieverhoging op te vangen.

Des te minder instellingen of verenigingen de inkomsten kunnen compenseren vanuit toekomstige inkomsten (lidmaatschap), des te meer kan de gemeente de instellingen financieel ondersteunen om het exploitatietekort als gevolg van de coronacrisis te compenseren. Dit geldt bijvoorbeeld bij instellingen die met name afhankelijk zijn van kaartverkoop of horeca inkomsten.

Het voorstel is dat we alle instellingen gelijk behandelen en aan de voorkant geen keuze maken welke maatregel een instelling zou moeten nemen om de gevolgen van de coronacrisis op te vangen. We gaan ervan uit dat instellingen de gevolgen van de coronacrisis redelijkerwijs beperken. Het resterende exploitatie-tekort komt in aanmerking voor compensatie.

Omvang compensatie

Binnen instellingen kunnen de gedeerde inkomsten op andere manieren gecompenseerd zijn. Op hoofdlijn zijn hiervoor 2 maatregelen beschikbaar, te weten:

- De rijksmaatregelen
- Kostenreductie (niet gemaakte kosten en bezuinigingen)

De maatschappelijke en culturele instellingen kunnen in ieder geval gebruik maken van de TOGS en TVL-regeling. Indien er vast personeel in dienst wordt gehouden, komen ze ook in aanmerking voor de NOW-regeling.

Het exploitatietekort dient te zijn vastgesteld vanuit gaande dat alle voor de betreffende instelling beschikbare rijksmaatregelen zijn aangevraagd en dat de betreffende instelling naar redelijkheid en billijkheid de kosten heeft beperkt.

De te overwegen compensatie zal niet groter zijn dan de directe effecten als gevolg van de coronacrisis. Hierbij wordt als voorwaarde meegegeven dat de compensatie nooit groter kan zijn dan de omvang van gedeerde inkomsten ten opzichte van de begroting. Als het exploitatietekort wel groter was, speelt er blijkbaar een ander probleem in de exploitatie mee. Als tweede voorwaarde geldt dat het exploitatietekort wordt gecompenseerd met een eventueel begroot exploitatietekort 2020.

Afwegingskader

We komen tot het volgende afwegingskader

- a. Verbonden partijen waarvan wij 100% eigenaar zijn, komen voor compensatie van het exploitatie-tekort in aanmerking indien hun weerstandsvermogen als gevolg van de coronacrisis onder het minimum niveau komt dat met de gemeente als aandeelhouder is afgesproken. Afhankelijk van de specifieke situatie kan ook afgesproken worden dat een weerstandvermogen onder het minimum tijdelijk acceptabel is.
- b. We verlenen verder (bijzonder) uitstel van betalingen aan instellingen vanaf 1 september die dit willen en de betaling (nog) niet op gang kunnen brengen.
- c. Sportinstellingen komen in eerste instantie in aanmerking voor kwijtschelding van huur over de periode 1 maart tot 1 juni 2020 op basis van de rijksregeling.
- d. We gaan coulant om met het al dan niet terugvorderen van subsidie bij vaststelling, indien prestatie-eisen niet worden gehaald als gevolg van de maatregelen rondom Covid-19. (De provincie doet dit al, het rijk is met deze maatregel bezig). Dit is in lijn met het college besluit rondom culturele instellingen d.d. 20 maart 2020 (2020-000507).
- e. De gemeente biedt een eenmalige aanvullende subsidie aan bij de vaststellingsbeschikking 2020 voor instellingen, waarbij de omvang wordt getoetst aan de volgende criteria:
 - het exploitatietekort mag niet groter zijn dan de gedeerde inkomsten;
 - het exploitatietekort wordt gecorrigeerd voor een eventueel begroot exploitatietekort 2020;
 - het exploitatietekort is vastgesteld vanuit gaande dat van de beschikbare rijksmaatregelen gebruik is gemaakt;
 - het exploitatietekort is vastgesteld vanuit gaande dat aan alle betalingsverplichtingen is voldaan;
 - de kosten zijn in redelijkheid en billijkheid beperkt door genomen maatregelen in de bedrijfsvoering door de betreffende instelling.
- f. Instellingen die het met dit afwegingskader en met de rijksmaatregelen en overige maatregelen niet redden binnen categorie 2, verschuiven qua strategie naar "aanpassen". Dit betekent dat deze instellingen aan de slag moeten met een heroverweging van hun werkwijze, hun maatschappelijke bijdrage en herijking van hun propositie.

Met dit afwegingskader kan de hoofdlijn per type instelling worden uitgewerkt.

Sportverenigingen

De sportverenigingen hebben veelal geen subsidie-relatie met de gemeente. Het zijn echter wel instellingen met primair een maatschappelijk doel.

Van sportverenigingen wordt in beginsel verwacht dat zij zelfstandig hun financiën op orde brengen, waarbij er gebruik kan worden gemaakt van diverse rijksregelingen. De gemeente biedt via het sportbedrijf Deventer hiervoor advieshulp aan. Eventueel kan er gebruik worden gemaakt van een overbruggingslening of – krediet.

Specifiek is bekend geworden dat er een nieuwe rijksregeling komt voor kwijtschelding van huur. Dit kunnen wij als gemeente ook aanvragen. De uitwerking van deze regeling is nog niet bekend. Wij hebben zelf nog vragen rondom de rechtsgelijkheid van alle sportverenigingen (niet alleen kwijtschelden van gemeentelijke huur, maar hoe gaat het met huur bij private partijen) en hoe je de middelen mag inzetten (mag het ook als subsidie ipv kwijtschelden).

Aanvullend wordt ook geadviseerd onder de coulance regeling de papierinzameling mee te nemen. Als gevolg van de coronacrisis heeft er geen papierinzameling kunnen plaatsvinden door de sportclubs. De uitgave is reeds begroot binnen product afval.

Uitgangspunt van ons sportbeleid is dat we alle sportverenigingen gelijk willen behandelen. Dit uitgangspunt gebruiken we ook bij het bepalen van de steunmaatregelen voor de

sportinstellingen. Als de gemeentelijke huur wordt kwijtgescholden, dan moeten alle sportinstellingen in beginsel in aanmerking komen voor compensatie van deze kosten.

Daarom krijgen alle sportinstellingen bij de afrekening van hun jaarrekeningen de mogelijkheid een eenmalige subsidie ter dekking van (een deel van) het exploitatietekort aan te vragen. Het exploitatie-tekort wordt gecorrigeerd met een eventueel reeds begroot exploitatie-tekort.

Sportbedrijf Deventer

Voor het sportbedrijf Deventer komt het erop neer dat de inkomsten vanuit verkoop kaarten (zwembad) en verhuur ruimte gedurende 3 maanden volledig zijn weggevallen. Als gevolg van de 1,5 m samenleving, zullen de inkomsten niet op het oorspronkelijk niveau komen. Toch zijn de inkomsten in de zomer 2020 meegevallen.

Aanvullend komt het sportbedrijf in aanmerking voor de rijksmaatregelen. Deze compensatie bedraagt € 192.000 per maand (NOW en TVL). Daarnaast hoeven een aantal kosten ook niet gemaakt worden.

Netto wordt verwacht op dit moment verwacht dat de exploitatie voor een bedrag van € 50.000 negatief gaat zijn in 2020.

Voor 2021 is de prognose onzeker. Onduidelijk is of beperkende maatregelen van kracht blijven. Waarschijnlijk komt de NOW ondersteuning in de loop van 2021 te vervallen. In dat geval ontstaan er forse exploitatie-tekorten als er nog steeds sprake is van een 1,5 m samenleving.

Speeltuinenverenigingen

De speeltuinverenigingen hebben een zeer beperkte inkomstenbron uit lidmaatschappen. Gederfde inkomsten vanuit horeca en verhuur van ruimten zijn in de jaren erna niet te compenseren. Bij de afrekening van de jaarrekening via vaststellingsbeschikking op de subsidie bieden wij de mogelijkheid voor een eenmalige aanvullende subsidie ter dekking van (een deel van) het exploitatietekort die wordt gecorrigeerd met een eventueel reeds begroot exploitatie-tekort.

Buurthuizen

Bij de buurthuizen zijn de gederfde inkomsten niet te compenseren in de jaren erna. Hun inkomsten zijn namelijk niet afkomstig vanuit leden maar vanuit verhuur van ruimte, subsidie van de gemeente voor activiteiten en horeca. Bij de afrekening van de jaarrekening via vaststellingsbeschikking op de subsidie bieden wij de mogelijkheid voor een eenmalige aanvullende subsidie ter dekking van (een deel van) het vastgestelde exploitatietekort die wordt gecorrigeerd met een eventueel reeds begroot exploitatie-tekort.

Culturele instellingen

Bij de culturele instellingen zijn de gederfde inkomsten nagenoeg niet te compenseren in de jaren erna. Hun inkomsten zijn namelijk niet afkomstig vanuit leden maar vanuit bezoekers. De inkomstenderving kunnen zij gedeeltelijk compenseren via de rijksregelingen. Daarnaast hebben zij te maken met niet gemaakte kosten. Bij de afrekening van de jaarrekening via vaststellingsbeschikking op de subsidie bieden wij de mogelijkheid voor een eenmalige aanvullende subsidie ter dekking van (een deel van) het vastgestelde exploitatietekort die wordt gecorrigeerd met een eventueel reeds begroot exploitatie-tekort.

Schouwburg

Rondom de Schouwburg liep voor de coronacrisis al een traject hoe de businesscase kon wijzigen. Al enkele jaren liep namelijk een discussie over de financiële houdbaarheid van de huidige situatie.

In de gemeentelijke begroting 2020 is € 530.000 gereserveerd voor een bijdrage aan het weerstandsvermogen van de schouwburg (€ 260.000) en het behouden van het prestatieniveau 2019-2020 (€ 270.000). De middelen voor het behouden van het prestatieniveau voor 2019-

2020 (€ 270.000) zijn beschikbaar conform collegebesluit van 17 december 2019 (zie Raadsmededeling). De middelen voor het aanvullen weerstandsvermogen worden beschikbaar aan de Schouwborg bij de verwerking van de jaarrekening 2019. Bij de eerste Kwartaalrapportage 2020 zijn middelen beschikbaar gesteld voor behoud prestatieniveau voor seizoen 2020-2021.

De coronacrisis heeft de financiële problemen vergroot. De laatste informatie is dat er door alle rijksmaatregelen en mogelijkheden tot uitstel van betalingen lijken er in 2021 geen liquiditeitsvraagstukken zich voor te doen.

De totale schade die de Schouwborg (vlak voor het zomerreces) verwachtte, bedroeg naar verwachting € 700.000, na correctie van landelijke steunmaatregelen.

Doorgaan op de huidige manier kan niet meer. De coronacrisis zullen we moeten gebruiken om de transformatie versneld door te voeren. Bij de begroting 2021 zal vervolgens op basis van de validatie van de plannen van de interim-directeur richting gegeven kunnen worden over het toekomstperspectief van de Deventer Schouwborg.

Op voorhand is door de interim-directeur aangegeven dat een aanvullende bijdrage voor behoud van het prestatieniveau 2021-2022 nodig is zolang er nog geen besluitvorming over de toekomst heeft plaatsgevonden.

Benodigde besluiten

De mogelijkheid voor bijzonder uitstel betaling gemeentelijke belastingen en voor uitstel betaling privaatrechtelijke tarieven (huur erfpacht) moet verlengd worden tot 31 maart 2021 vanuit gaande dat de instellingen in staat zijn geweest om de jaarrekening in te dienen en dat de gemeente in staat is geweest de definitieve vaststellingsbeschikking op te stellen.

Inrichten coronafonds bij de begroting 2021 zodat bij het opstellen van de vaststellingbeschikking van de subsidie (in het kader van het jaarrekening per instelling) ruimte is om instellingen te compenseren via aanvullende subsidies.

Eventueel moet de algemene subsidie-verordening worden aangepast om rechtmatigheidsvraagstukken te voorkomen. Dit moet nog definitief worden uitgezocht.

4.5 Categorie 3

Op dit moment bevinden zich 3 instellingen in deze categorie te weten stichting Deventer Marketing, stichting Ondernemershuis Deventer en de NV maatschappelijk vastgoed.

Instellingen waarbij de continuïteit al in het geding is voor 1 september vallen echter in categorie 4. Hier waren al maatregelen nodig.

Afwegingskader

De hoofdlijn is om de instellingen 2020 door te laten komen. Voor categorie 3 instelling betekent dit dat bestaande maatregelen (vanuit het rijk en uitstel gemeentelijke betalingen) niet voldoende zijn om de liquiditeit te waarborgen, zodat bij de jaarrekening de balans kan worden opgemaakt.

We komen tot het volgende afwegingskader:

- a. We verlenen verder (bijzonder) uitstel van betalingen aan instellingen vanaf 1 september die dit willen en de betaling (nog) niet op gang kunnen brengen.
- b. Aanvullend verlenen we uitstel van betalingen voor rente en aflossingen op gemeentelijke leningen.
- c. Indien er ondanks de rijksmaatregelen en het verder (bijzonder) uitstel van betalingen toch liquiditeitsproblemen ontstaan, biedt de gemeente aan een overbruggingslening of – krediet aan om de periode richting 2021 te overbruggen

- d. Nadat de lening is verstrekt, valt de instelling in categorie 2.
- e. Eind 2020 worden structureel nieuwe afspraken gemaakt over de gehele leningportefeuille.

Stichting Deventer Marketing

Bij de stichting Deventer Marketing is de bijzonderheid dat deze stichting net dit jaar is opgericht (vanuit de oude VVV organisatie). De stichting heeft nog geen eigen vermogen. Er is ook geen sprake van een lening portefeuille.

NV Maatschappelijk vastgoed

De NV volgt het gemeentelijk beleid ten aanzien van het uitstel van huren. Omdat er nog geen sprake is van afstel, komt hun continuïteit niet in het geding. Echter vanaf september verwachten zij wel liquiditeitsproblemen voor de rest van het jaar door de uitblijvende inkomsten. De gemeente zal garant staan voor de liquiditeit in de periode augustus 2020 – maart 2021 (via een lening). Als de huurders in de gelegenheid worden gesteld om de huren te kunnen betalen (door onder andere compensatie vanuit de gemeente), kunnen de achterstallige huurbetalingen worden voldaan. Daarmee kan de NV Maatschappelijk vastgoed de lening weer worden afgelost.

De huidige achterstand in liquiditeitsprognose bedraagt ruim € 600.000.

Benodigde besluiten

Per instelling zullen separate besluiten nodig zijn.

4.6 Categorie 4

Voor 1 partij moest een besluit genomen worden voor 1 september, te weten Go Ahead Eagles.

Go Ahead Eagles (2020-000990)

De voetbalclub Go Ahead Eagles (GAE) wordt zwaar getroffen door de Coronacrisis als gevolg van het stilvallen van de competitie, het wegvallen van inkomsten en sponsors en de onzekerheid wanneer er weer gespeeld kan worden voor een volledig gevulde stadion.

De supporters blijven de club trouw en hebben massaal al nieuwe seizoenskaarten besteld ondanks de onzekerheid wanneer wedstrijden weer door publiek bezocht mogen worden. Dat is een teken van grote maatschappelijke steun voor de club. GAE heeft het college en de raad gevraagd om verlaging van de rente op de in 2014 afgesloten lening voor de verbouwing van het stadion. De club geeft aan geen steunmaatregelen te vragen om het verlies te beperken, maar om een verlaging naar een meer marktconforme rente. De club heeft aangegeven om in het licht van haar voorbereidingen op het seizoen 2020-2021 tijdig zicht te krijgen op een dergelijke verlaging.

Door het college wordt voorgesteld om het huidige rentepercentage van 4% op de geldlening aan de bvo GAE om te zetten naar een vaste rente van 2,2%. Aanvullend is het voorstel dat GAE geen aflossing over de jaren 2020 en 2021 te betalen, onder gelijktijdige verlenging van de looptijd tot 31 december 2048. Dit voorstel wordt aan de raad voorgelegd voor wensen en bedenkingen waarna het College een besluit zal nemen.

Deze besluiten moeten wel meegewogen worden binnen de bredere afwegingen richting de begroting 2021 voor te nemen gemeentelijke maatregelen voor instellingen binnen Deventer die financiële problematiek hebben wegens (de overheidsmaatregelen) van het uitbreken van het coronavirus. Het nieuwe rentepercentage zou dan van toepassing zijn per 31 december 2020, namelijk de datum waarop de eerstvolgende betaling van de rente over de geldlening moet plaatsvinden;

Vanuit het idee dat de gevolgen van de coronacrisis minimaal twee jaar effect zullen hebben op de begroting van de GAE is gekeken naar een balans tussen ruimte geven aan de GAE om

haar gedegen financiële huishouding van de afgelopen jaren voort te zetten en gelijktijdig voldoen aan de voorwaarden die de raad in 2014 heeft verbonden aan het verstrekken van de lening om de voor de gemeente geldende financiële risico's te beperken. Vanuit deze afweging wordt aanvullend het volgende voorgesteld:

- de hoofdsom van de geldlening terug te brengen van € 6 mln tot het huidig opgenomen bedrag van € 4,4 mln;
- de GAE de opdracht te geven om de Risico Reserve van de gemeente in jaarlijks gelijke delen te vullen in de periode tot en met 2025 tot en met € 440.000, zijnde de door de gemeenteraad vastgestelde 10% van de hoofdsom van de geldlening;
- de GAE de mogelijkheid te geven om de hoofdsom te verhogen tot maximaal € 5 mln, onder de voorwaarde dat in dat geval de GAE per direct de Risico Reserve tot de volledige 10% van de nieuwe hoofdsom volstort (in plaats van de hierboven genoemde periodieke stortingen in de Risico Reserve);
- de GAE geen aflossing over de jaren 2020 en 2021 te laten betalen, onder gelijktijdige verlenging van de looptijd tot 31 december 2048.

4.7 Financiële consequenties

Op basis van de analyse is een inschatting gemaakt van de financiële consequenties van deze strategie. Door alle rijksmaatregelen, wijzigingen in het coronabeleid (veel maatregelen opgeheven per juli) en onduidelijkheid over het vervolg is de impact-analyse echt een moment opname. De genoemde bedragen moeten niet beschouwd worden als definitief, maar geven richting welk vraagstuk orde grootte voorligt om rekening te houden in de gemeentelijke begroting. Hiervoor wordt geadviseerd een reservering te maken bij de begroting 2021.

TABEL 4.1 FINANCIËLE CONSEQUENTIES AFWEGINGSKADER

Maatregel	Financiële consequentie exploitatie	Financiële consequenties treasury
Categorie 1		
Ambtelijk advies jaarrekening traject instellingen	25.000	
Categorie 2		
Dekking exploitatietekorten		
- Buurthuizen	240.000	
- Speeltuinverenigingen	140.000	
- Maatschappelijke instellingen (overig)	90.000	
- Sportverenigingen	300.000	
- Culturele instellingen (overig)	260.000	
- Schouwburg	700.000	
- MIMIK	410.000	
- dEVENTer	280.000	
- Verbonden partijen	50.000	
- overig	130.000	
Overbruggingsleningen verenigingen		150.000
Extern financieel advies	75.000	
Ambtelijke begeleiding jaarrekening en toetsing	75.000	
Categorie 3 en 4		
- NV maatschappelijk vastgoed		600.000
- stichting Deventer Marketing	80.000	

Maatregel	Financiële consequentie exploitatie	Financiële consequenti es treasury
- stichting Ondernemershuis Deventer	55.000	
TOTAAL	€ 2.910.000	€ 750.000

Bron: Gemeente Deventer

De financiële consequenties wat betreft de treasury doen zich voor in 2020 en het eerste half jaar van 2021. Nadat duidelijk is of en in hoeverre de instelling steun krijgen, dienen de leningen afgelost te gaan worden en zullen de uitgestelde betalingen (huur en belastingen) alsnog weer voldaan moeten worden. In beginsel zal eind 2021 de volledige € 750.000 weer afgelost zijn.

Feitelijk wordt dus een deel van de eventuele gemeentelijk eenmalige subsidie gebruikt om de leningen af te lossen. De bedragen in de tabel zijn dus niet cumulatief.

5 Gemeentelijke belastingen

5.1 Inleiding

In het kader van de coronacrisis heeft het college besloten om op verzoek bijzonder uitstel van betaling te verlenen aan ondernemers voor de OZB (woningen en niet woningen), afvalheffing, rioolrechten, hondenbelasting, BIZ ondernemers en BIZ vastgoed, havengelden, en RZB woningen en niet woningen. Verder is de verzending van de belastingaanslagen voor toeristenbelasting, terrasprecario, marktprecario en de factuur elektriciteit & reclame uitgesteld en de invordering van leges voor evenementen aangehouden.

Hierover is een persbericht verschenen die ook op de website van de gemeente is geplaatst: <https://www.deventer.nl/uitstel-betaling-ondernemers>.

Zoals in paragraaf 1.2 is opgenomen nemen we de volgende vraagstukken die betrekking hebben op ondernemers mee in deze rapportage.

- Vraagstuk precariobelasting voor ondernemers met terrassen en markten;
- Vraagstuk leges evenementen.

Binnen precario worden 3 blokken onderscheiden:

- Inkomsten vanuit terrassen
- Inkomsten vanuit markten en standplaatsen
- Inkomsten vanuit overige meldingen ingebruikname openbare grond (MIOG)

Horeca-ondernemers met een terras hebben begin 2020 hun terrasvergunning en de aanslag leges en precariobelasting ontvangen. De horeca en dus ook de terrassen, zijn vanaf 15 maart tot en met 31 mei gesloten geweest. Specifiek voor de precario doet de vraag zich voor of de gemeente bereid is de precariobelasting niet op te leggen c.q. 'kwijt te schelden'. Dit dient te wordne afgewogen tegen de andere precario-aanslagen.

Door de corona maatregelen kunnen en konden verschillende evenementen niet doorgaan. Veel van deze evenementen beschikten over een vergunning waar legeskosten voor verschuldigd zijn. Ook zijn aanvragen voor evenementenvergunningen in behandeling genomen, die vanwege coronamaatregelen niet vergund konden worden. De vraag ligt voor om de legeskosten niet te innen, gezien het niet doorgaan van de evenementen.

5.2 Beschikbare maatregelen

De volgende maatregelen kunnen overwogen worden.

1. Geen precario of leges heffen in 2020.

Juridische grondslag: Formeel juridisch is er op grond van de legesverordening en precario(belasting)verordening geen titel om de gemeentelijke belasting niet te heffen/terug te geven.

Echter kan er wel gebruik worden gemaakt van de hardheidsclausule ex artikel 63 Awr (algemene Wet inzake Rijksbelastingen). Op basis van de hardheidsclausule (artikel 63 AWR) kunnen opgelegde aanslagen toch worden ingetrokken. Hiermee verspeelt de gemeente de mogelijkheid later alsnog te heffen. Dit middel kan worden gebruikt bij zowel de opgelegde precarioaanslagen als de 'evenementenleges' voor evenementen die niet doorgaan. Het belastbaar feit heeft zich wel voorgedaan omdat dit het in behandeling nemen van de aanvraag voor de vergunning is.

Artikel 63 luidt:

Onze Minister is bevoegd voor bepaalde gevallen of groepen van gevallen tegemoet te komen aan onbillijkheden van overwegende aard, welke zich bij de toepassing van de belastingwet mochten voordoen.

Bevoegdheid: B&W

Financiële consequenties:

De begroting ten aanzien van de precariobelasting terrassen (product 904) bedraagt € 153.249. In 2020 was al aan € 173.408 aan precario opgelegd. In de 1^e kwartaalrapportage is rekening gehouden met € 41.000 verlies aan inkomsten. Het volledig kwijtschelden van de precario voor terrassen heeft € 102.000 aan aanvullende financiële consequenties tov de begroting.

Tot de 1^e kwartaalrapportage was de stand van zaken bij de leges voor evenementen dat er € 6.035,- aan legesinkomsten was gerealiseerd voor verstrekte vergunningen en € 13.865,- voor in behandeling genomen vergunningen. De volledige begroting op jaarbasis bedraagt € 51.822. Begrotingstechnisch is al rekening gehouden met een volledig verlies van deze inkomsten.

De gemeente wordt voor de gedeerde inkomsten in de periode van de lock-down van terrassen, markten en evenementen gecompenseerd.

2. Geen precario heffen voor terrassen in de maanden maart, april en mei 2020

Juridische grondslag: artikel 6, lid 4 Precarioverordening

Bevoegdheid: heffingsambtenaar met een B&W-besluit.

Financiële consequenties: € 44.000,-

De gemeente wordt voor de gedeerde inkomsten in de periode van de lock-down van terrassen, markten en evenementen gecompenseerd.

En/of

3. Verlagen van de precariotarieven voor horecaterrassen in 2020

Juridische grondslag: Gemeentewet

Bevoegdheid: gemeenteraad

Financiële consequenties: nntb

Deze maatregel is specifiek van toepassing op de situatie vanaf 1 juni waarbij de terrassen zijn uitgebreid in de binnenstad. Hiervoor zijn nieuwe vergunningen verstrekt met de bijbehorende verhoogde aanslag.

De overweging is echter om het tarief zo aan te passen dat je weer terug komt op het oorspronkelijk bedrag. Hiervoor moet de verordening worden aangepast. Financieel heeft dit geen directe consequenties.

Echter, er zijn ondernemers die niet gebruik kunnen maken van de uitbreiding. Zij krijgen dan een lagere aanslag. Vanuit effectiviteit is dit logisch (want ze kunnen hun terras minder optimaal gebruiken). Voor de gemeente betekent dat in die gevallen wel minder inkomsten.

5.3 Afwegingskader

Het voorstel is om bij de belastingen 2020 gebruik te maken van het volgende afwegingskader:

- a. Alle gemeentelijke belastingen worden opgelegd op basis van de verordeningen 2020. Iedereen dient uiteindelijk aan deze belastingverplichting te voldoen, al dan niet met bijzonder uitstel en / of een betalingsregeling;
- b. De precariobelasting terrassen wordt voor de periode van de lock-down (15 maart tot en met 31 mei) niet opgelegd op basis van artikel 6, lid 4 van de precarioverordening;
- c. De precariotarieven 2020 terrassen worden zodanig opnieuw vastgesteld dat de op te leggen precariobelasting op basis van nieuwe tarieven met uitgebreide terrassen orde grootte hetzelfde zijn als op basis van de oude situatie;
- d. Ten aanzien van evenementen die een vergunning hebben aangevraagd (en hebben gekregen), maar die uiteindelijk niet door konden gaan, geldt dat de leges voor evenementen 2020 niet geheven worden door gebruik te maken van de hardheidsclausule op basis van art 63 Awr;
- e. Voor overige gemaakte kosten bij evenementen die uiteindelijk niet door konden gaan, volgen we de lijn dat deze kosten niet worden gecompenseerd. Wel kunnen zij kijken of zij voor ondersteuning in aanmerking komen via bijvoorbeeld WijDeventer of reguliere subsidies.

De overige situaties worden op basis van de bestaande verordeningen afgehandeld.

Toelichting precario terrassen

Horeca-ondernemers met een terras hebben begin 2020 hun terrasvergunning en de aanslag leges en precariobelasting ontvangen. Vervolgens is er uitstel van betaling verleend.

De horeca en dus ook de terrassen, is vanaf 15 maart tot en met 31 mei gesloten geweest.

Horeca-ondernemers hebben op aanvraag een groter terras vergund gekregen voor de periode van 1 juni tot 1 september met optie op verlenging met nogmaals drie maanden. Er is tegelijkertijd verder uitstel van betaling van de precario en de leges verleend.

De gemeente kiest op basis van de uitgangspunten voor een zo gelijkmatig speelveld. De gemeente wil geen onderscheid maken tussen diverse sectoren. Veel ondernemers zijn getroffen door de coronacrisis en het is niet rechtvaardig / uit te leggen dat de ene sector dan specifiek in aanmerking komt voor het niet betalen van een gemeentelijke belasting terwijl anderen dat wel moeten. De sectoren zoals de horecasector kunnen gebruik maken van de beschikbare gemeentelijke en rijksmaatregelen.

Aanvullend is in paragraaf 2.4 al opgenomen dat de gemeente de voorkeur heeft om extra te investeren en te compenseren waar nodig. De voorkeur gaat niet uit naar het verlichten van de lasten (kwijscheldingen).

Het voorstel is dan ook dat de precariobelastingen wel worden opgelegd. Dit neemt niet weg dat wij specifiek oog hebben voor de zorgen van de horecaondernemers. De horecaondernemers zijn hard getroffen door de coronacrisis. Zij zijn daadwerkelijk gesloten geweest op basis van de lock-down. Ook hebben zij veel moeten investeren in de maatregelen als gevolg van de 1,5 m samenleving. We willen er dan ook alles aan doen de inkomsten in het najaar en winterperiode op niveau te houden.

Voorgesteld wordt een tijdelijk en zelfstandig noodfonds corona a € 200.000 op te richten voor de zwaarst getroffen sectoren, zoals de horeca-, retail-, recreatie-, toerisme- en evenementenbranche in de gemeente Deventer. De initiatieven moeten bijdragen aan het collectief genereren en stimuleren van (extra) omzet in de komende 6 maanden. De initiatieven of projecten zijn afkomstig van een collectief of keten van ondernemers en dragen bij aan een gastvrije, sfeervolle en veerkrachtige economie voor stad en platteland of dragen bij aan de aantrekkelijkheid en beleving van de gemeente. Hiervan kunnen alle ondernemers profiteren.

Daarnaast zal de gemeente de plannen van de horecaondernemers (in samenwerking met SDBM) voor herfstterrassen en winterterrassen in redelijkheid steunen en helpen uit te werken. Op deze manier werken we samen aan het vergroten van de kans dat ook de horeca deze

crisis doorkomt zonder dat er onderscheid wordt gemaakt met andere ondernemers die het ook lastig hebben. Anderzijds vergroot dit de kans dat de horeca in brede zin sterker uit de crisis kan komen.

Toelichting leges evenementen

Organisatoren van evenementen hebben in enkele gevallen begin 2020 hun evenementenvergunning aangevraagd en verkregen en de bijbehorende aanslag leges ontvangen. De evenementen konden met ingang van 15 maart tot en met 31 augustus niet doorgaan en zijn veelal afgelast. Ook na 31 augustus kunnen grotere evenementen praktisch gezien niet doorgaan.

Leges worden geheven voor het in behandeling nemen van een aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning, ontheffing, vrijstelling of enig ander besluit in het kader van de ontwikkeling en verwezenlijking van een project of evenement. Voor de opgelegde aanslagen voor leges bij evenementen geldt dus wel dat het werk voor het verlenen van de vergunning is uitgevoerd.

Als gevolg van overheidsingrijpen konden evenementen niet worden doorgaan. Buiten het vermogen van de organisator om kon geen gebruik worden gemaakt van de evenementenvergunning, terwijl deze wel was verkregen. De vergunning is niet overdraagbaar naar andere tijdperiodes, waardoor feitelijk helemaal geen gebruik meer kan worden gemaakt van de verkregen vergunning. Hier ligt een verschil met horecavergunningen, terrasvergunningen of standplaatsvergunningen.

Het voorstel is dan ook om de leges ten aanzien van verstrekte vergunningen voor evenementen die niet door konden gaan, niet op te leggen.

Organisatoren van evenementen hebben in de voorbereiding van hun evenement naast de leges ook andere kosten gemaakt die ze door het niet doorgaan van het evenement niet kunnen terugverdienen.

Voor overige gemaakte voorbereidingskosten als gevolg van de coronacrisis zou compensatie betekenen dat er een verschil ontstaat met andere sectoren die ook extra kosten hebben moeten maken als gevolg van de 1,5 m samenleving. Hierbij valt te denken aan de horeca. Evenementenorganisatoren kunnen in aanmerking komen voor de beschikbare rijksregelingen. De eventuele niet gedekte kosten vallen onder het bedrijfsrisico.

Benodigde besluiten

Instellen een tijdelijk en zelfstandig noodfonds corona à € 200.000 voor de zwaarst getroffen sectoren bij de 3e kwartaalrapportage.

De leges voor evenementenvergunningen, die uiteindelijk als gevolg van de coronacrisis niet door konden gaan, niet op te leggen.

5.4 Overige (precario)belastingen

Kermis

Bij de Kermis zijn de begrootte jaarinkomsten € 312.076. De verwachting is dat hiervoor het hele jaar geen inkomsten komen. Bij de 1^e kwartaalrapportage is hiervan € 240.000 al verwerkt, waarvan € 190.000 specifiek voor het corona-effect. Aanvullende beleidsmaatregelen zijn niet nodig.

Marktprecario

De precariobelasting voor markten wordt op basis van de verordening in rekening gebracht.

Enkele losse standplaatshouders (bv oliebollenkraam) hebben we de mogelijkheid gegeven losse standplaatsen in te nemen. Zij hoeven hiervoor niet te betalen-> besluit geen leges / precario. De kosten die de gemeente heeft aan de stroomvoorziening, worden wel vergoed.

Vanaf 1 oktober is het voorstel dat zij weer moeten betalen voor het innemen van standplaatsen.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting wordt geïnd op basis van overnachtingen. De geraamde inkomsten bedragen vanaf 2021 € 233.900 structureel. Bij de 1^e kwartaal rapportage is deze post al aangepast naar € 103.900 (€ 100.000 corona-effect). Het voorstel is hier geen aanvullende maatregelen te nemen, omdat de aanslag gebaseerd is op daadwerkelijke overnachtingen.

Leges terrasvergunning

De leges van de horecaverunning zijn niet in de afweging meegenomen. Deze leges gelden alleen voor nieuwe vergunningaanvragen (of wijzigingen). Deze zijn begroot binnen product 303. Deze worden regulier afgehandeld (en opgelegd). Wel worden als gevolg van corona minder aanvragen in 2020 verwacht.

Overige kosten evenementen

Ten aanzien van gemaakte kosten is de overweging of evenementenorganisatoren in aanmerking kunnen komen voor een eenmalige bijdrage. Dit zouden we in kunnen regelen gelijk aan het proces uit paragraaf 4.4.

BIJLAGE I: RIJKSMAATREGELLEN

Landelijke financiële maatregelen

Door de rijksoverheid zijn diverse landelijke maatregelen uitgevaardigd, die te onderscheiden zijn in 3 categorieën:

1. Tegemoetkoming inkomsten en salarissen (o.a. het NOW noodmaatregelen overbrugging werknemers, overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (ZZP-ers) en tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren covid-19 = TOGS)
2. Uitstel (rijks)belastingen
3. Versoepeling kredieten

NOW-regeling

De NOW-regeling is bedoeld voor werkgevers die als gevolg van het coronavirus kampen met een substantieel omzetverlies (ten minste 20%). Zij kunnen bij het UWV een aanvraag indienen voor een tegemoetkoming in de loonkosten, en hiervoor een voorschot ontvangen. Hiermee kunnen zij werknemers met een vast en met een flexibel contract doorbetalen. De NOW is met ingang van 1 juni verlengd met 4 maanden tot 1 oktober. Deze NOW 2.0 kan vanaf 6 juli worden aangevraagd en voorziet in tegemoetkoming op de loonkosten vanaf 1 juni. Werkgevers die te maken hebben met tenminste 20% verwacht omzetverlies, kunnen bij UWV een tegemoetkoming voor deze vier maanden aanvragen ter hoogte van maximaal 90% van de loonsom, gerelateerd aan het omzetverlies. De omzetsdaling wordt dan vastgesteld over een viermaands periode die start op 1 juni, 1 juli of 1 augustus 2020 en volgt daarbij de systematiek van de eerste periode (NOW1.0).

Per 1 oktober komt het derde NOW pakket beschikbaar. Het kabinet verlengt de Tijdelijke noodmaatregel overbrugging voor werkbehoud (NOW) per 1 oktober met drie tijdvakken van drie maanden. Per tijdvak zullen de criteria om in aanmerking te komen, strenger worden.

TOGS regeling

De Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS) was 1 van de noodmaatregelen van het kabinet om ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis.

De TOGS was open van vrijdag 27 maart 2020 tot en met vrijdag 26 juni voor ondernemers die directe schade ondervonden van diverse kabinetsmaatregelen om het coronavirus in te dammen. Deze specifieke groep ondernemers kon een eenmalige tegemoetkoming van € 4.000 netto krijgen.

Het is niet meer mogelijk de TOGS aan te vragen. Ondernemers die voor de TOGS-regeling in aanmerking kwamen, kunnen mogelijk gebruik maken van de Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL).

Tegemoetkoming Vaste Lasten mkb (TVL)

De Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) helpt mkb-bedrijven (mkb-ondernemers en zzp'ers) in onder meer de horeca, recreatie, evenementen, kermissen, podia en theaters. De ondernemers die in aanmerking komen kunnen vanaf 30 juni 2020 een subsidie aanvragen om hun vaste lasten te betalen. Bedrijven met minder dan 250 medewerkers, krijgen afhankelijk van de hoogte van de vaste lasten en het omzetverlies (minimaal 30%) een subsidie voor hun vaste lasten. De subsidie bedraagt minimaal €1.000 en maximaal € 50.000 en geldt voor de periode van 1 juni tot en met 30 september 2020. De subsidie voor vaste lasten komt bovenop de tegemoetkoming in de loonkosten (NOW).

Het kabinet heeft besloten de TVL vanaf 30 september met negen maanden te verlengen, waarbij het maximale subsidiebedrag wordt verhoogd naar € 90.000 per drie maanden. Zo kan de TVL beter tegemoetkomen aan de behoeften van het (midden)grote mkb, voor wie de

huidige cap van € 50.000 voor vier maanden te laag is om een wezenlijke bijdrage aan de vaste kosten te leveren. Bovendien wordt de TVL vanaf 1 januari gerichter ingezet op de bedrijven die het sterkst worden beperkt in hun bedrijfsvoering.

Voor de tranche tot en met 31 december wordt de TVL verlengd onder de huidige voorwaarden, dat wil zeggen dat bedrijven met een omzetverlies van meer dan 30% in aanmerking komen. Vanaf 1 januari worden de voorwaarden voor de TVL aangescherpt door deze omzeterdervingsgrens te verhogen naar 40%. Voor de periode 1 april tot en met 30 juni wordt de grens op 45% gesteld. De overige voorwaarden voor de TVL blijven ongewijzigd: zo blijft het percentage van de vaste kosten dat de TVL vergoedt 50%.

De berekening van de subsidie is:

Normale omzet x omzetverlies in % x aandeel vaste lasten in % x 50%= hoogte subsidie.

De volgende maatschappelijke instellingen komen in aanmerking voor de regeling tegemoetkoming vaste lasten vanuit het Rijk.

Maatschappelijke dienstverlening zonder overnachting (gemiddeld aandeel vaste lasten 11%)
Welzijnswerk voor ouderen - alleen de dorpshuizen, gemeenschapshuizen en wijkcentra
Lokaal welzijnswerk- alleen de dorpshuizen, gemeenschapshuizen en wijkcentra
Overig maatschappelijk advies, gemeenschapshuizen en samenwerkingsorganen op het gebied van welzijn- alleen de dorpshuizen, gemeenschapshuizen en wijkcentra

De volgende culturele instellingen komen in aanmerking voor de regeling tegemoetkoming vaste lasten vanuit het Rijk.

Productie en distributie van films en televisieprogramma's; maken en uitgeven van geluidsopnamen (gemiddeld aandeel vaste lasten 72%)
Bioscopen

Kunst (gemiddeld aandeel vaste lasten 37%)
Beoefening van podiumkunst
Producenten van podiumkunst
Dienstverlening voor uitvoerende kunst
Theaters en schouwburgen

Musea, galerie/expositie (gemiddeld aandeel vaste lasten 37%)
Openbare bibliotheken
Kunstuitleencentra
Overige culturele uitleencentra en openbare archieven
Musea
Kunstgalerieën en –expositieruimten
Monumentenzorg

Sport en recreatie (gemiddeld aandeel vaste lasten is 34%)
Zwembaden
Sporthallen, sportzalen en gymzalen
Sportvelden
Overige sportaccomodaties en sportverenigingen

Medefinancieren van de vitale regionale infrastructuur rondom culturele en creatieve instellingen

Het ministerie van OCW investeert € 48 miljoen om gemeenten en provincies te ondersteunen die regionale musea, (pop)podia en filmtheaters aanvullend ondersteunen.

Musea, (pop) podia en filmtheaters die aanvullende ondersteuning ontvangen van gemeente en/of provincie komen voor deze regeling in aanmerking. Musea, (pop)podia en filmtheaters kunnen aanvullende ondersteuning ontvangen van gemeente en/of provincie. Hiermee kunnen zij financieel de eerste maanden overbruggen en investeren in het volgende seizoen.

Instellingen dienen dus eerst in overleg te gaan met de gemeente en/of provincie over aanvullende steun. Het gaat daarbij om organisaties met een regionale functie waarbij er ook sprake is van landelijk belang.

Het Mondriaan Fonds, Fonds Podiumkunsten en het Filmfonds voeren de regelingen uit. Vanuit de gemeente Deventer komen Filmhuis de Keizer en het Burgerweeshuis in aanmerking voor steun uit dit steunpakket. Instellingen komen alleen in aanmerking voor subsidie als uit de aanvraag volgt dat gemeente(n) en/of provincie(s) extra ondersteunen/ co-financieren. Hiervoor is een verdeling van 50% fondsen, 25% provincie, 25% gemeente afgesproken. Bij de eerste kwartaalrapportage heeft de gemeente als co-financiering voor deze maatregelen € 105.000 gereserveerd.

Met het collegebesluit van 2 juni 2020 (2020-000958) is cofinanciering vrijgemaakt ten behoeve van het Filmhuis de Keizer en het Burgerweeshuis in het kader van de ministeriële noodsteunregeling cultuur. Daar hebben wij aangegeven een bedrag van maximaal €40.000,- aan noodsteun voor hen te reserveren.

Na publicatie van de werkelijke regeling van het Fonds Podiumkunsten blijkt dat het beschikbare bedrag voor Burgerweeshuis hoger is dan vooraf was voorzien. Dit houdt in dat de gemeentelijke bijdrage verhoogd kan worden tot een bedrag van maximaal € 55.425,-. De co financieringsbijdrage is voorgesteld te verhogen, dit te dekken uit de algemene middelen en dit te betrekken bij de tweede kwartaalrapportage 2020.

Uitkering gemeentefonds

Op 28 mei 2020 heeft het Kabinet besloten om een bevoorschotting op de compensatie voor een bedrag van € 60 miljoen aan gemeenten te verstrekken om de lokale en regionale culturele infrastructuur te borgen. De culturele sector mist door de maatregelen naar aanleiding van de economische gevolgen van COVID-19 namelijk inkomsten uit bijvoorbeeld kaartverkoop, terwijl de vaste lasten zoals huisvesting en beveiliging doorlopen. De compensatie wordt door het Kabinet via de algemene uitkering in het gemeentefonds beschikbaar gesteld aan gemeenten, die op hun beurt subsidie kunnen verlenen aan de culturele instellingen.

Voor Deventer komt dit naar verwachting neer op € 400.000.

Rijksregeling sportverenigingen

Met de heropening van de sport voor de jeugd, stelt het kabinet 110 miljoen euro extra beschikbaar voor sportverenigingen. Ook sportverenigingen zijn financieel geraakt door de maatregelen om het coronavirus in te dammen.

De 110 miljoen euro extra voor de sportsector is opgedeeld in twee delen. In de eerste plaats gaat er 90 miljoen euro naar sportverenigingen door de huur kwijt te schelden over de periode 1 maart tot 1 juni 2020. Voor veel sportverenigingen is de huur de grootste kostenpost op de begroting. Met deze maatregel worden ruim 11.000 sportverenigingen ondersteund. Ten tweede gaat er 20 miljoen euro naar sportverenigingen met een eigen accommodatie. Deze verenigingen worden geconfronteerd met omzetverlies en doorlopende lasten en komen vaak niet in aanmerking voor de rijksbrede regelingen. Per sportvereniging gaat het om een eenmalige tegemoetkoming van maximaal 2500 euro. Zo kunnen verenigingen trainingen voor de jeugd hervatten en activiteiten opzetten voor niet-leden. Met de 110 miljoen euro komt het

kabinet tegemoet aan de hoogste nood van sportverenigingen. De clubs beschikken niet over grote reserves en er wordt juist nu extra inspanning gevraagd van hen.

Gemeenten

De komende weken wordt door het ministerie van VWS voor dit doel een specifieke uitkering (SPUK) ingericht. Net als bij andere regelingen voor gemeenten in combinatie met sport zal dit gebeuren op basis van het indienen van de gemeentelijke begroting en een SISA verantwoording op basis van de jaarrekening.

Regeling amateursportverenigingen met eigen accommodatie

Sportverenigingen die de accommodatie niet huren maar zelf (gedeeltelijk) in bezit hebben, hebben te maken met vaste lasten terwijl hun inkomsten dalen. Veel van deze verenigingen zijn te klein om in aanmerking te komen voor de rijksbrede regelingen zoals TVL. Sportverenigingen met een eigen accommodatie die geconfronteerd worden met een omzetverlies van minimaal 20%, kunnen aanspraak maken op een bijdrage van € 2.500 per vereniging. In totaal is voor deze regeling € 20 miljoen beschikbaar en komen circa 7.500 verenigingen voor deze regeling in aanmerking.

BIJLAGE II: STAATSSTEUN

Voor de allerlei instellingen zijn specifiek rijksmaatregelen van toepassing. Over de toepassing van artikel 53 AGVV ten aanzien van culturele instellingen die geraakt zijn door COVID-19 is een publicatie verschenen.

Bij gemeenten kunnen ten aanzien van een voorgenomen steunverlening aan een culturele instelling op basis van deze gelden die vanuit gemeentefonds beschikbaar gesteld worden mogelijk vragen spelen ten aanzien van de Europese staatssteunregels. In deze factsheet worden een aantal stappen kort beschreven, die gemeenten als leidraad kunnen gebruiken wanneer zij steun willen verlenen aan culturele instellingen die getroffen zijn door de economische gevolgen van de COVID-19 - crisis.

De stappen zijn:

1. Is er reeds steun voor dezelfde individuele kosten verleend aan ondernemingen in de cultuursector?
2. Is er sprake van staatssteun?
3. Zo ja, kan er gebruik worden gemaakt van vrijstellingskaders indien er sprake is van staatssteun? Hiervoor zijn er 2 beschikbaar, te weten de de-minimisvrijstelling en de algemene groepsvrijstelling
4. Steun aanmelden bij de Commissie, als een steunmaatregel voor een culturele instelling wel staatssteun betreft en niet onder een vrijstellingsmogelijkheid past, moet de steun in beginsel worden aangemeld bij de Commissie.

De-minimisvrijstellingsverordening

Een onderneming in de cultuursector mag op basis van de de-minimisvrijstellingsverordening (Verordening EU nr 1407/2013) per drie belastingjaren tot € 200.000 euro aan steun voor economische activiteiten ontvangen, zonder dat dit door de Commissie wordt beschouwd als staatssteun. Het volstaat dan om een verwijzing naar de de-minimisverordening in de beschikking op te nemen en de onderneming een de-minimisverklaring te laten tekenen. Bij verschillende nationale regelingen wordt echter al gebruik gemaakt van de de-minimisverordening, waardoor er wellicht geen ruimte meer is om aan een culturele instelling de-minimissteun te verlenen. Bovendien geldt de drempel van € 200.000 per zelfstandige onderneming. Het is daarom belangrijk om dit te verifiëren door middel van een de-minimisverklaring.

De Algemene Groepsvrijstellingsverordening (AGVV)

Een gemeente kan onderzoeken of het mogelijk is om steunmaatregelen voor culturele instellingen onder de AGVV (Verordening EU 651/2014, gewijzigd door Verordening EU 2017/1084) te verlenen. Met betrekking tot culturele instellingen is met name het artikel over steun voor cultuur en instandhouding van het cultureel erfgoed, artikel 53 AGVV, van belang. Op basis van dit artikel mag aan culturele instellingen 150 miljoen euro per project aan investeringssteun en 75 miljoen euro per onderneming per jaar aan exploitatiesteun worden gegeven. Als een steunmaatregel aan alle algemene voorwaarden van de AGVV én alle specifieke voorwaarden in artikel 53 AGVV (zie kader hieronder) voldoet, wordt volstaan met een kennisgevingsprocedure aan de Commissie binnen 20 werkdagen. Dat betekent dat elektronisch een formulier met beknopte informatie over de toepassing van de AGVV aan de Commissie gestuurd wordt waarin de gemeente aangeeft aan alle voorwaarden te voldoen. Het kenniscentrum Europa decentraal is uw eerste aanspreekpunt voor het starten van deze procedure. Een belangrijke voorwaarde van de AGVV is dat een onderneming niet in moeilijkheden mag verkeren (artikel 1, lid 4 onder c). Echter, vanwege de economische gevolgen van de COVID-19 – crisis heeft de Commissie besloten om de AGVV op dit punt aan te passen, waardoor ondernemingen die voor 31 december 2019 niet in financiële moeilijkheden verkeerden, maar als gevolg van de uitbraak van de COVID-19 maatregelen in moeilijkheden zijn gekomen, ook in aanmerking mogen komen voor vrijgestelde staatsteun op grond van artikel 53 AGVV. De Commissie heeft hiertoe de AGVV gewijzigd op 2 juli 2020, waardoor het verbod op steun aan onderneming in moeilijkheden in de AGVV voor

ondernemingen in de cultuursector tot 30 juni 2021 is vervallen (zie de gewijzigde versie van artikel 1, lid 4 onder c, AGVV).

BIJLAGE III: FORMAT IMPACT-ANALYSE

Inventarisatie financiële situatie van aan de gemeente gelieerde instellingen en organisaties

De Corona-crisis heeft grote persoonlijke en maatschappelijke effecten. Een van de effecten is financieel en deze vraag gaat over dit aspect. Verschillende organisaties hebben zelf al veel maatregelen getroffen om de problemen op korte en lange termijn het hoofd te bieden. In de afgelopen periode hebben het rijk- en gemeenten ook maatregelen genomen om de financiële consequenties van de coronacrisis op organisaties te verminderen of te beperken. Ondanks deze inzet is het zeer voorstelbaar dat dit niet voor iedereen voldoende is om de crisis door te komen.

De gemeente wil de komende maanden gebruiken om te gaan bepalen waar extra hulp nodig is, of we dit kunnen of willen en wat die hulp dan zou moeten zijn. Uiteindelijk willen we op een transparante manier tot beslissingen te komen. Hierbij spelen veel aspecten een rol, zoals hoe groot zijn de (financiële) problemen, spelen de problemen meer op korte of juist ook op langere termijn, is er hulp los van financiële middelen wenselijk en wat kan een organisatie zelf doen.

Om deze vragen te kunnen beantwoorden hebben we uw hulp nodig. Daarom treft u hierbij een vragenlijst aan die op hoofdlijnen een beeld moet geven over de situatie binnen uw instelling/organisatie. Het beeld wat hieruit ontstaat helpt het college van B&W en de gemeenteraad om de juiste discussie te voeren.

We willen u vragen onderstaande vragenlijst in te vullen. We realiseren ons dat er soms al met instellingen contact in geweest en dat er soms al enige informatie beschikbaar is gesteld. Praktisch is het op dit moment niet mogelijk per instelling na te gaan welke (vergelijkbare) informatie al beschikbaar is en welke informatie nog nodig is. Dit duurt gewoonweg te lang. We hopen dat u ons wilt helpen om toch een beeld te krijgen.

Doel:

Het doel van deze vragenlijst is om te bepalen hoe urgent de problemen zijn voor de liquiditeit en continuïteit van uw instelling. Onder instelling verstaan we in dit geval een organisatie die gelieerd is aan de gemeente dan wel een organisatie die primair een maatschappelijke (niet commerciële) doelstelling heeft¹.

De informatie wordt gebruikt om per type instelling te bepalen of de continuïteit in gevaar is en in wat voor mate. Daarna wordt door de politiek bepaald of er ondersteunende maatregelen worden ingezet en welke dit zijn.

De verstrekte informatie zal niet worden gebruikt voor de definitieve afweging en zal vertrouwelijk worden behandeld. Dit betekent dat de door u verstrekte informatie alleen zal worden gebruikt om het afwegingskader op te stellen. Informatie per afzonderlijke instelling zal niet voor andere doeleinden worden gebruikt zonder voorafgaande toestemming. De verkregen informatie wordt wel gebruikt om per type instelling richting de gemeenteraad een (gemiddeld) beeld te kunnen geven van de problemen.

Vervolg

Deze vragenlijst is een eerste stap om of hoofdlijnen een beeld te krijgen van de financiële situatie van instellingen. Deze informatie wordt betrokken bij een eerste bespreking met de gemeenteraad over hoe nu verder. Dit gesprek vindt naar alle waarschijnlijkheid op 24 juni plaats.

Het is goed mogelijk dat u vervolgens om aanvullende informatie wordt gevraagd om steeds fijner te kunnen slijpen.

Wanneer u nog geen concrete antwoorden hebt op onderstaande vragen dan vragen wij u om een inschatting te maken.

¹ Voor commerciële instellingen wordt een separate aanpak coronacrisis uitgewerkt.

Bij voorbaat hartelijk dank voor uw medewerking. Mocht u vragen hebben neem dan contact op met uw contactpersoon bij de gemeente Deventer.

Vragenlijst

Vraag	Antwoord
Algemeen	
Naam instelling	
Type instelling	(zie bijlage I)
Hoe beoordeelt u de financiële positie van uw instelling voor de coronacrisis	Uitstekend Goed Matig Zorgelijk (doorhalen wat niet van toepassing is)
Maatschappelijk effect van coronacrisis	
Wat zijn voor de consequenties van de coronacrisis op de bedrijfsvoering en uitvoering van taken?	
Welke activiteiten staan stil/of hebben stilgestaan?	
Financiële effecten coronacrisis tot 1 juni 2020	
Wat is de inkomstenderving (periode maart tot en met 1 juni 2020) t.o.v. de begroting?	
Van welke rijks- en gemeentelijke of overige maatregelen wordt op dit moment gebruik gemaakt?	
Hoeveel procent van uw inkomstenderving kunt u hiermee naar verwachting opvangen?	
Welke overige maatregelen zijn genomen om kosten (t.o.v. de begroting) te beperken, te verlagen of te compenseren?	
Wat is de inschatting van het netto financieel effect / het netto financieel tekort van de coronacrisis in de periode maart tot en met 1 juni 2020? * onder het netto effect / het netto tekort verstaan we de inkomstenderving over de maanden maart tot en met 1 juni verminderd met de compenserende maatregelen door rijk en gemeente (verleend in de maanden maart tot en met 1 juni) en gecompenseerd door overige maatregelen (in de maanden maart tot en met 1 juni)	
Financiële effecten coronacrisis vanaf 1 juni 2020	
Op welk moment verwacht u uw activiteiten weer op te starten en in welke mate?	

Wat is de inschatting van het (aanvullende) netto effect / het netto tekort van de coronacrisis in de periode 1 juni tot en met 1 september 2020?	
Wat zijn uw verwachtingen financieel gezien voor de periode na 1 september 2020 met de huidige kennis?	
Gevolgen van de financiële effecten	
In welke mate verwacht u het totale financiële (netto) effect van de coronacrisis zelf op te kunnen vangen vanuit bestaande reserves?	
In welke mate verwacht u het totale financiële (netto) effect van de coronacrisis te kunnen compenseren vanuit toekomstige inkomsten?	
Vanaf welke datum wordt er op basis van de huidige kennis / stand van zaken mogelijk een liquiditeitsproblemen verwacht (aan betalingsverplichtingen kan niet meer volledig worden voldaan)?	
In hoeverre komt de continuïteit van uw instelling in gevaar als gevolg van de coronacrisis?	
Overig	
Welke maatregelen (naast financiële steun) kunnen uw instelling helpen?	

De volgende type instellingen worden onderscheiden:

Type instellingen
Cultuurinstellingen en kunstinstellingen
Zorginstellingen
Verbonden partijen (gemeente is aandeelhouder)
Maatschappelijke instellingen (buurthuizen / speeltuinverenigingen)
Sportinstellingen (sportclubs, sportverenigingen)
Jeugdinstellingen (scholen, peuterspeelzalen, kinderopvang, jeugdwelzijn, rsj en vve)
Gemeenschappelijke regelingen (GGD, veiligheidsregio)
Overige subsidie instellingen

